

Na citu, vnuknutí v nás všechno záleží. Učil se snad Kubelík u Ševčíka nějakým základům hry na housle? Představa, že by se z ní člověk popukal. Kdyby byl pan profesor o něčem takovém vůbec začal, byl by ten vlasatý mládeneček pohodlil křticí a byl by děl:

– Pane profesore, to pro mne není! Já se spoléhám na cit, na tu pravou českou krev muzikantskou. Ta je neomylná. –

A pan profesor by se byl rozzářil:

– Tak to mám rád! Do vás vtoukat prstoklady – jaké barbarství! Pojdte ke mně, dejte mi psu za tu odpověď a – co jsem chtěl říci – dnes máme úterý, tak tedy mi na pátek nastudujete Kreutzerovu sonátu, ale to vám povídám, hezky s citem a podle vnuknutí té slavné české krve muzikantské. –

Poslyšte, drahouškové, ono by se to bylo sběhlo trochu jinak. Pan profesor, takový hodný pán, byl by svého citového žáka v tu chvíli vykopal ze dveří, a už navždy. Jenže Kubelík byl Kubelík; jsa opravdu Kubelík, nechal cit citem. A pan profesor ho krmil prstoklady a stupnicemi a etudami, takovými, kterým chudáčkové říkají *suchopárně*; až pak jednoho dne — ale i to zas homeopathicky. A pořád a pořád ani slovo o nějakém citu.

A nebylo nikdy jinak v žádném umění. Geniové malířství, za jejichž každé plátno vám Amerika vysází na stůl statisíce dolarů, začínali tak, že v dílně nějakého mistra třeli barvy. A jen tak namátkou: Maupassant, autor s atributy

geniálnosti hodně jednoznačné, učil se u Flauberta po sedm let, jak se bere pero do ruky. /.../

Kumšt, velevázení, je *ars*, slovo až hrůza necitové, slovo jak orlí skřek nad ledovci Monterosy. To jen spisové našeho miláčka Neklana Ďouděry-Doubavského a romány naší velenadané romancierky Jiřinky Habercetlové-Hanzburské *dýší* citem (ano, trvám na tom, *dýší*): pročež si *Ars* a tedy i *Čeština* zacpávají nos. Máť to důvody své, říkával v takových případech Heine.

Věřte, draží, není ve věcech Jazyka žádného citového Ducháčka, který všechno zařídí. Je v nás vloha jakožto fond surovinový, nic víc než surovinový, a jakožto schopnost množit jej, a pak tedy je v nás i jakýsi jazykový cit, ten však je ošemetně nespolehlivý. A tím ošemetnější, čím větší je náš jazykový fond. Kdo v umění slova něco dovede, nevyhází z mučivých nejstot, ze zoufalých pochyb doslova půlnočních nikdy a nadosmrti nikdy. Proto je mu souzena jazyková problematika doživotní. Kdežto imbecilovi je hej – žádná strašidla slov nekřepčí o půlnoci kolem jeho lože, všechno je mu rajsky jasné, plác sem plác tam. Tvrdím, že profesor Ševčík byl na Kubelíka přísnější než na jiné žáky. Neboť *nebezpečí* pro Kubelíka bylo víc než pro jiné: právě proto, že to byl Kubelík.

Cit a vnuknutí nestačí ani na vytvoření díla zvaného houslové knedlíky. Jen se, český autore, zeptej kterékoli Bětušky kuchyňské. Anebo to zkus; ale věz, že to pak budeš jíst sám.

jednou větou ■ jednou větou ■ jednou větou ■ jednou větou ■ jednou větou ■ jednou větou ■

Děkanka Divadelní fakulty AMU Markéta Schartová zaslala vedení JAMU dopis, v němž děkuje za „účinnou přátelskou pomoc“, poskytnutou po letních povodních ■ Při knihovně JAMU byla z rozhodnutí rektora ustavena „knihovni rada“, která pracuje ve složení: Prof. Plešák (předseda), prof. Přidal, prof. Bártová, dr. Suchoňelová, Mgr. Klein, Mgr. Richter a Mgr. Čížková ■ S inscenací *Oněgin* reprezentovali studenti Divadelní fakulty naši školu na mezinárodních festivalech *Istropolitana* v Bratislavě a na festivalu vysokých divadelních škol ve Varšavě; Petra Hřebíčková zde získala ocenění za herecký výkon ■ Mimořádným vysvědčením pro naši školu je skutečnost, že pražský Činoherní klub zařadil Čičákovu inscenaci *Oněgina* z produkce studia *Marta* do svého repertoáru, kde se setkala se skvělým kritickým ohlaselem ■ V *Komorní opeře HF JAMU* se 5. 12. 2002 uskutečnila brněnská premiéra *Žirafí opery M. Dvořákové* a *opery K. Škarky Don Juan* v pekle – původní premiéra obou oper, jejichž autory jsou studenti HF, byla 10. 11. 2002 ve Stavovském divadle v Praze ■ V divadelním studiu *Marta* se od počátku ak. roku uskutečnily premiéry *W. Schwab: Prezidentky*, *J. P. Sartre: S vyloučením veřejnosti*, *D. Gombár: Hugo Karas, F. Bruckner: Choroby mládí*, *Gingin-Sinakevič: Zvíře* ■ Na Divadelní fakultě působí prof. Jens Jakob de Place Hansen z Utrechtu ■ O doktorské studium na JAMU se ucházelo pro ak. rok 2002/2003 na Hudební fakultě 12 zájemců – přijati byli 2, na Divadelní fakultě 21 přihlášených, přijato bylo 9 ■ K 20. 11. 2002 bylo na koleji *Astorka* ubytováno 230 studentů ■ Na Divadelní fakultě byly pro ak. rok 2002/2003 zřízeny nové tyto kabinety: Kabinet pro výzkum divadla a dramatu a Kabinet herecké pedagogiky a výzkumu herecké tvorby ■ V Mezinárodní soutěži varhaníků v Opavě získala letos na podzim studentka Hudební fakulty Marcela Hanáčková 2. cenu ■ Poprvé v historii *Soutěže Bohuslava Martinů*, konané v Praze 29. a 30. 11., získaly ocenění posluchačky HF JAMU: *Drahoslava Jakubcová* si přivezla 3. cenu a *Martina Mergentalová* čestné uznání ■ V polovině prosince proběhl Vánoční festival studentů Hudební fakulty, pořádaný k 55. výročí založení Janáčkovy akademie ■

OBČASNÍK

JAMU

JANÁČKOVA AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V BRNĚ

2/2002

Martě k narozeninám

Je jistě příjemné být u toho, když něco vzniká, aby to prošlo dlouhou životní cestou. Je dobré být u tohoto zrodu v plnoletosti a ještě příjemnější je dočkat se padesátileté zralosti novokřtěnce. Martou prošlo padesát absolventských ročníků Divadelní fakulty JAMU. Není těžké vyjmenovat některé z nejspěšnějších absolventů, počínaje Vladimírem Menšíkem, Jiřím Tomkem a Lubomírem Kostelkou, přes Josefa Somra, Ladislava Lakomého, Jaroslava Dufka, Josefa Husníka, Ladislava Freje, Věru Galatíkovou, Bolka Polívku, Elišku Balzerovou, Janu Švandovou, Jiřího Bartošku, Karla Heřmánka, Pavla Zedníčka, Miroslava Donutíla a celou řadu dalších herců, režisérů, dramaturgů až k absolventům současným.

Mnohem složitější by bylo zjistit, kolik za těch padesát sezon navštívilo *Martu* – jako diváci – významných studentských talentů, posléze osobností vědeckých, vynikajících lékařů, architektů, badatelů, filozofů, pedagogů. *Marta* byla vždycky mladá, a to nejen mládím svých absolventů, ale také mládím svého publika. A to společně vytvářelo její jedinečnost. Po celých padesát let.

V letech 1990–91 jsem měl štěstí být opět při tom, když *Studio Marta*, které bylo z havarijních důvodů před zavřením, prodělalo zásadní proměnu. Přestavbou dle návrhu arch. Jana Konečného se z něho stala moderní divadelní dílna s variabilním hracím prostorem. Při druhé významné dostavbě v letech 1997–98 získala Divadelní fakulta v *Martě* další dvě učebny scénografie, ale především dvě kvalitní herecké zkušebny, moderní světelnou a zvukovou technologii.

Mohla se tak důsledně realizovat koncepce znovuoobnovené Divadelní fakulty – studentské tvůrčí laboratoře. Pod vedením pedagogů vytvářejí posluchači absolventských ročníků uzavřené týmy: dramaturg, režisér, scénograf, divadelní manažer a především herci provádějí výzkum uměním – tvoří svá představení s generační výpovědí. Je to čas hledání, čas poznávání, čas nalézání – se všemi radostmi a bolestmi, se všemi riziky menší či větší úspěšnosti. Ale vždy s vírou v myšlenku T. G. Masaryka, že největší poznání lidské je poznání umělecké.

Přeji jménem zakladatelské generace *Marty* všem současným i budoucím tvůrcům *Marty* do další padesátky divadelnické „Zlomte vaz“.

Z projevu rektora JAMU prof. Aloise Hajdy na oslavách padesátiletého jubilea *Studia Marta*, dne 6. 10. 2002

užití čísla:

Prof. Cejpek zvolen rektorem JAMU

Noví děkani fakult hovoří o svých představách

Rekordní MIK 2002

Úspěch Radky Herichové

Rozhovor s děkanem Jurajem Slezáčkem

Marta, svěží padesátnice

Co je BCES?

Zahraniční spolupráce JAMU

Gaudeamus poprvé

Knihovna a její přírůstky - diplomové práce studentů

Fejeton Pavla Eisnera

Dne 22. října 2002 zvolil Akademický senát JAMU nového rektora JAMU. O tuto funkci se ucházeli prof. Václav Cejpek, dosavadní děkan Divadelní fakulty, a prof. Leoš Faltus, prorektor JAMU. Poté, co oba kandidáti vystoupili před akademickou obcí se svými představami o budoucím vývoji školy, přistoupil AS JAMU (na snímku vlevo) k rozpravě a tajnému hlasování, z něhož vyšel jako budoucí rektor JAMU prof. Václav Cejpek. Rozhovor s novým rektorem i ohlednutí za funkčním obdobím prof. Aloise Hajdy přineseme v příštím čísle *Občasníku*.

Rok 2002 se stal na Janáčkově akademii rokem volebním. Kromě volby nového rektora se uskutečnily také děkanské volby na obou fakultách JAMU. Zatímco děkanům, kteří své funkce předali – prof. Václavu Cejpkovi a prof. Kamile Klugarové – adresujeme poděkování, nově zvoleným děkanům jsme položili několik otázek.

Doc. Ing. Ivo Medek, Ph.D. – děkan Hudební fakulty

Jaké budou Vaše první kroky ve funkci děkana?

Jelikož se nikdo nenarodil jako děkan a – pokud vím – neexistuje ani žádná škola pro děkany, bude mojí snahou co nejdříve vplnout do své nové funkce tak, abych toho v tom „startovacím“ období co nejméně pokazil, zmeškal či zanedbal.

Je to pro mne nepochybně zcela nová zkušenost, zkomplikovaná navíc i skutečností, že za normálních podmínek je nový děkan volen s přibližně půlročním předstihem, aby se mohl – ve spolupráci s dosavadním děkanem – na svoji práci dostatečně připravit a případně ji i – jaksi stínově – vykonávat. Já jsem byl zvolen 29. října a doslova za pár dní jsem již byl ve funkci. A takto vhozen do hloubky se pokouším co nejrychleji se naučit plavat... Naštěstí se mohu spolehnout na své nejbližší spolupracovníky a tak doufám, že toto období brzy společně překleneme, abychom se mohli již věnovat otázkám koncepčním.

Jako jeden z hlavních úkolů vidím iniciovat rozvoj vlastních aktivit kateder, což předpokládá zaktivizovat vlastně celou akademickou obec. I proto vzniká studentská rada jako poradní

— Ivo Medek pronáší svou „volební řeč“

orgán děkana, aby byla studentům dána možnost účastnit se jednání o otázkách pro ně významných. Začal jsem i s omlazováním kádrů vedoucích kateder, které považují za stěžejní v celém tomto „aktivačním“ procesu. V chodu je již i připomínkové řízení nového systému odměňování pedagogů.

Ve svém „programovém prohlášení“ se zmiňujete o potřebě zvýšit atraktivnost Hudební fakulty JAMU v českém i evropském kontextu. Máte představu, jak a v jakém časovém horizontu toho dosáhnout?

Problém atraktivnosti Hudební fakulty JAMU má několik rovin. První je určité zlepšení dosavadní prezentace, k čemuž přispěje inovace webových stránek a propagačních materiálů i cílená spolupráce s médií. To lze realizovat průběžně.

Druhou je atraktivnost pro potenciálně uchazeče o studium daná nabídkou předmětů a osobností, které je vyučují. Inovace tohoto charakteru si vyžadují delší časový horizont, zejména z pohledu té personální stránky, neboť řada pedagogů je již v důchodovém věku a hledat náhradu mezi mladými, ale již renomovanými osobnostmi je – vzhledem k ekonomickým podmínkám, které naše vysoké školství skýtá – značně obtížné i u nás, natož pak třeba v zahraničí. Na druhé straně chci přispět k vytvoření důstojných podmínek i pro působení těch pedagogů, kteří se i v důchodu budou ochotni angažovat ve prospěch fakulty jako emeritní profesori. Jejich zkušenosti lze totiž jen stěží nahradit.

Rovněž je potřeba instalovat nové atraktivní obory, o které bude zájem, a připodobnit fakultu rozsahem nabídky evropským hudebním univerzitám, protože připojení ke sjednocené a otevřené Evropě je již za dveřmi. A chceme-li fungovat na evropském „trhu studentů“, pak bude navíc nutno – ať se nám to líbí nebo ne – překonat nevyhodu určité nálepky „východoevropské univerzity“. A to lze jen dosažením určitého nadstandardu, což nebude nijak

lehké. A není tajemstvím, že konkurence vyrůstá i uvnitř republiky v podobě uměleckých kateder různých univerzit.

I když byl před poměrně krátkou dobou ukončen proces akreditace oborů studijního programu Hudební fakulty, neznámá to konzervaci současného stavu. Jistě uvažujete o některých změnách a inovacích...

Jak jsem se již zmínil v předchozím, jistě změny považují za potřebné i v této oblasti. Vážně uvažujeme o některých nových oborech, jako je třeba kytara (na Moravě máme dva vynikající kytaristy-pedagogy a byla by škoda toho nevyužít), tuba, ale zvážíme i návrat akordeonu atd. Dále se jedná o oddělení, která jsou v zahraničí zcela standardní a hojně navštěvovaná – zejména jazzu a improvizace nebo multimediální tvorby. Je samozřejmé, že tyto inovace si vyžadají určitý čas na přípravu, ale věřím, že do akreditací za tři roky stihneme. Pokud se týká „známého“ problému s nedostatkem prostoru, je jasné, že bude nutno trochu pozměnit zaběhaný systém výuky – tj. učit – v nejhorším případě – do čtvrtka oběda a pak rychle domů...

Děkanské povinnosti Vám zabere mnoho času. Jak se to promítne do Vaší osobní tvůrčí práce? Ostatně – čím se v této oblasti právě teď zabýváte?

Když jsem určité části akademické obce odsouhlasil (po značném vnitřním boji) kandidaturu na děkana, musel jsem přirozeně zakalkulovat fakt, že i bez děkanské funkce stěží „stihám“ a že bude hůř... Jistě restrikce budou nutné. Ale horší než v těchto dnech to snad už nemůže být – první dny děkanování, mezinárodní festival a konference s patnácti zahraničními účastníky a hostujícími profesory, příprava premiéry mojí komorní opery a k tomu pár dalších „drobností“, jako třeba vydání anglické verze knihy o procesualitě jako kompozičním přístupem, nebo dokončení publikace (společně s prof. Páňosem) o multimediální tvorbě na brněnské scéně, o komponování raději nemluví. Takže na nedostatek práce si vsuktnu stěžovat nemohu...

Správní rada JAMU

28. listopadu 2002 se na farmě Boleslava Polívky v Olšanech uskutečnilo zasedání Správní rady JAMU, poslední ve funkčním období rektora Aloise Hajdy. Jednání poctil svou návštěvou náměstek ministryně školství a zúčastnili se ho také prorektor a kvestor JAMU. Na snímku zprava: Ing. J. Horová (členka Rady města Brna), doc. Ing. J. Průša (náměstek ministryně školství), prof. A. Hajda (rektor JAMU), Ing. D. Vedralová (Ministerstvo financí), Ing. M. Friš (generální ředitel UNISTAV a.s.), předseda SR M. Weimann (ND v Brně), B. Polívka (herec a divadelní ředitel), Ing. J. Dobišek (MŠMT), JUDr. E. Gondek (kvestor JAMU), Ing. V. Jeřábek (ředitel obch. divize KB), Mgr. B. Zoubek (ředitel Státní filharmonie Brno), Ing. M. Slezák (ředitel odboru obch. skupiny ČS), prof. M. Plešák a prof. L. Faltus (prorektor JAMU). Z jednání byli omluveni ing. L. Martínek, ing. S. Novák (předseda asociace Liberal Consulting), JUDr. Dagmar Lastovecká (senátorka), ing. Z. Novák (náměstek ministra kultury) a V. Šťastná (MŠMT).

Pomáháme kolegům

Po povodních, které postihly Prahu, poskytl Janáčkova akademie pomoc sesterské DAMU, jež přišla o velkou část základního fondu své knihovny. Po vzájemné konzultaci vyhotovila knihovna JAMU kopie knih ze Seznamu povinné literatury DAMU /Aischylos, Aristofanes, Euripides, Sofokles, Shakespeare, Hugo, Molière, Büchner, Mahen, Mrštíkové, Stroupežnický, Šrámek, Zeyer/, celkem 42 titulů po 2 kopiích, celková hodnota všech kopií v kroužkové vazbě je 6.600 Kč. Na Divadelní fakultě a rektorátu JAMU bylo v dobrovolné sbírce vybráno celkem 5351,- Kč, které byly odeslány na povodňové konto DAMU.

Ediční rada JAMU rozhodla vyhovět prosbě Jihočeské vědecké knihovny v Českých Budějovicích, která přišla v důsledku povodní o celý fond skript od roku 1993. Bylo rozhodnuto věnovat této instituci po jednom exempláři všech publikací, které jsou v současné době na skladě Edičního střediska, a to v celkové ceně 2995,- Kč.

Noví profesori a docenti

Prof. MgA. Kamila Klugarová
 Doc. Mgr. Jan Gogola
 Doc. MgA. Jana Goliašová
 Doc. MgA. Miloslav Jelínek

Autoři Občasníku 2/2002:

Mgr. Libuše Čížková,
 vedoucí knihovny JAMU

prof. Alois Hajda,
 rektor JAMU

doc. MgA. Miloslav Jelínek,
 pedagog HF

Marie Káňová,
 zahraniční oddělení rektorátu JAMU

prof. Josef Karlík,
 vedoucí kabinetu herecké pedagogiky a výzkumu herecké tvorby

prof. PhDr. Josef Kovalčuk,
 děkan Divadelní fakulty

doc. Mgr. Jan Kolegar,
 vedoucí studia Marta

doc. Ing. Ivo Medek, Ph.D.,
 děkan Hudební fakulty

Petra Měšťánová,
 studijní oddělení rektorátu JAMU

prof. Ing. Emanuel Ondráček, CSC.,
 předseda správní rady BCES

prof. PhDr. Miroslav Plešák,
 prorektor JAMU

doc. MgA. Jiří Skovajsa,
 ředitel MIK

doc. MgA. Juraj Slezáček,
 děkan Divadelní a loutkářské fakulty VŠMU

prof. Alena Veselá,
 emeritní rektorka JAMU

Autoři kreseb a fotografií:

Libor Fára, Magda Spilková,
 MgA. David Lobpreis, doc. MgA. Jiří Skovajsa,
 Tereza Bílková, Jana Hallová, Pavel Roubal,
 Dennis Stock a archiv JAMU

OBČASNÍK JAMU 2/2002

Redakční přípravili
 Miroslav Plešák a Jindra Bártová
 Tajemnice redakce:
 Petra Měšťánová, rektorát JAMU
 E-mail: mestanova@jamu.cz

Sazba: Donato, Šaracova 2, Brno
 Tisk: Ediční středisko JAMU

HUDEBNÍ FAKULTA

Magisterský studijní program

BRTNÍK, Miloslav
Individuální výuka na konzervatoři z pohledu pedagogické psychologie.
BRÚČEK, Miroslav
Trubka v církevní hudbě na Moravě v období baroka.
BUBLEOVÁ, Eva
100. výročí vzniku ZUŠ Bohuslava Jeremiáše v Českých Budějovicích.
BUCHTA, Josef
Jaromír Hnilička – trumpetista a skladatel.
BŮŽKOVÁ, Michaela
Vznik a vývoj fugy až do doby J. S. Bacha.
DITTMANN, Tomáš
Varhanní dělní na Prostějovsku ve 20. století.
DOSTÁLOVÁ, Debora
Ladění klávesových nástrojů – pohled z hlediska historického vývoje a praxe.
DOSTÁLOVÁ, Zuzana
César Franck: Sonáta A dur - srovnání houslové a violoncellové interpretace.
FRANZE, Martin
Duchovní hudba provozovaná v 18. a 19. století v mikulovských chrámech.
HALA, Michal
Ochrana autorských práv v EU v komparaci s českou právní úpravou.
HALA, Michal
Produkce zvukového záznamu festivalu Jazzfest Brno 2002.
HAMRLA, Miroslav
Využití elektronických hudebních nástrojů a počítačové techniky v kompozičním procesu.
HOVORKOVÁ, Kateřina
Duchovní rozměr ve tvorbě Martina Dohnala se zaměřením na druhou klavírní sonátu.
HRUŠKOVÁ, Jana
Petr Eben: Láska a smrt, interpretační rozbor.
HUSAR, Kamil
Fagotové koncerty Antonia Vivaldiho.
CHROBOKOVÁ, Kateřina
Chorální fantazie v tvorbě severoněmeckých skladatelů 17. století.
CHYTILOVÁ, Jana
Zámecký hudební archiv v Kroměříži se zaměřením na houslovou tvorbu.

JANČÍKOVÁ, Lenka
Hymnus Veni Creator Spiritus a příklady jeho zpracování ve varhanní literatuře.
KAPL, Zdeněk
Barokní gestika s ohledem na ztvárnění role Ofierna v barokním oratoriu „La Giuditta“ Benedetta Marcella.
KAPLOVÁ, Jitka
Pěvecké sbory v kompozicích Leonarda Bernsteina.
KAVAN, Jan
Notografické symboly tembrální a aleatorní hudby 60.let.
KRATOCHVÍLOVÁ, Marta
Francouzská barokní hudba v interpretaci dobové příčné flétny.
KRYSTOŇ, Josef
Hudební vývoj ve Strážnici.
MACHÁČKOVÁ, Kateřina
Nastudování opery Alessandra Scarlattioho L' Amor Generoso a její začlenění do hudebně historického kontextu.
MAREČEK, David
Pět pohledů na Schuberta. Některé problémy při interpretaci klavírního díla Franze Schuberta.
MAREČKOVÁ – MENŠÍKOVÁ, Irena
Alfred Cortot – pianista a pedagog se zaměřením na jeho interpretaci 2.Chopinova klavírního koncertu.
MAZÁKOVÁ, Romana
Pět skladeb dvacátého století pro sólový hoboj.
MÜHLHANS, Antonín
Saxofon jako koncertní nástroj. Vznik a vývoj saxofonu, jeho rozšíření a uplatnění v hudbě 19. a první třetiny 20. století.
MŽIK, Roman
Osobnost doc. PhDr. Ivana Měrky.
NĚMEČKOVÁ, Lenka
Technologie nastudování skladby od notového zápisu až po veřejné vystoupení.
NOVÁKOVÁ, Eva
Vznik a vývoj fagotu.
NOVOTNÝ, Pavel
Repertóár Canadian Brass jako příklad možnosti aranžování pro žesťové kvinteto.

POSPÍCHAL, Jiří
Tradice českého houslařství a jeho kořeny v západní Evropě.
POUTACHIDOU, Ekaterini
Vznik a rozvoj dramatické výchovy v Řecku.
RUDOLFOVÁ, Štěpánka
Principy muzikoterapie a možnosti jejího využití.
SRBA, Jan
Instrumentální tvorba Arvo Pärta druhé poloviny sedmdesátých let.
STANKOVÁ, Renata
Koncertní a umělecká činnost komorního orchestru Pavla Josefa Vejvanovského.
STRÁŽNICKÁ, Kateřina
Vnímání hudby.
SVAČINA, Norbert
Zdeněk Pulec, osobnost sólisty a pedagoga.
SVÍTILOVÁ, Lada
Dokumentace a archivace hudebně-dramatického díla v Národním divadle v Brně.
SVÍTILOVÁ, Lada
Alessandro Scarlatti – L' Amor Generoso.
ŠENKOVÁ, Svatava
Kulturní politika státu a její dopad na činnost uměleckých institucí v oblasti profesionálního hudebního umění (SF Brno).
ŠENKOVÁ, Svatava
Příprava a realizace hudebního pořadu Notes. (Příspěvek z KO HF JAMU A. Scarlatti: L' Amor generoso).
ŠUJAN, Vít
Problematika interpretace kontrabasové literatury.
TOMÁŠEK, Radek
Devět zrcadel života Ludwiga van Beethovena.
TRTKOVÁ, Ilona
Generálbas podle Carla Philippa Emanuela Bacha s přihlédnutím k požadavkům Johanna Joachima Quantze.
VINKLÁTOVÁ, Petra
Ústeckoorlické hudební tradice a Jaroslav Kocian.
ZBOŘILOVÁ, Pavla
Stabat Mater v pojetí Jana Křtitele Vaňhala.
Problematika interpretace sólového altového partu.

Prof. PhDr. Josef Kovalčuk – děkan Divadelní fakulty

Více než deset let uplynulo od chvíle, kdy jste se začal výrazně podílet na proměně Janáčkovy akademie a jako první děkan stanul v čele rekonstruované Divadelní fakulty. Kdybyste se měl ohlédnout zpět a porovnat svou tehdejší očekávání se současnou skutečností – jak by to dopadlo? A najde se něco, co jste absolutně nečekal a čím vás reálný vývoj zcela překvapil?

Ono ani tak nejde mluvit o tehdejších očekáváních. Po listopadu 89 se prostě otevřela příležitost utvářet, budovat a formovat prakticky novou divadelní fakultu. Šlo o to, kdo zvedne ten prapor a ujme se toho úkolu. Pro budoucí fakultu bylo velkým štěstím, že tu byla dlouhá řada osobností, které byly po celou dobu normalizace omezovány ve svých tvůrčích aktivitách a také zbaveny možnosti na vysoké škole působit. Mám na mysli například A. Hajdu, B. Srbu, A. Přidala, P. Švandu, J. Karlíka, N. Brettschneiderovou a mnoho dalších. A také, že tu byli lidé ze studiových divadel, kteří nejednou prokázali občanskou statečnost i schopnost čelit tlakům normalizačního režimu, jako např. Petr Scherhauer, Petr Oslzly, Arnošt Goldflam, Břetislav Rychlík, Jan Konečný, Jana Rezková a další. I pro ně byla za tohoto režimu půda vysoké umělecké školy zakázaná. Ti všichni přijali oslovení a do působení na JAMU měli velkou chuť.

Pro mě osobně rozhodnuté ujmout se úkolu vybudovat novou fakultu nebylo jednoduché. Byl jsem v té době poslancem a dokonce členem předsednictva České národní rady a mohl jsem mít před sebou docela slibnou politickou dráhu. Na druhé straně tu bylo HaDivadlo, které jsem do té chvíle prakticky řídil a které bylo potřeba převést do nové společenské situace s novými kulturními a uměleckými akcenty.

Přesto jsem se rozhodl věnovat formování nové fakulty převážnou část své energie i schopností. Musím říci, že jsem tohoto rozhodnutí nikdy nelitoval a jsem pevně přesvědčený, že jsem udělal správně. Musím zdůraznit, že na tomto mém rozhodnutí měla velkou zásluhu tehdejší rektorka prof. Alena Štěpánková-Veselá, která celou proměně Divadelní fakulty také velmi důrazně a velkoryse podpořila. A rovněž prof. Bořivoj Srba, který mě jako první oslovil s tím, že bych se tohoto úkolu měl ujmout.

Prvním mým rozhodnutím bylo otevřít školu novým osobnostem, novým oborům, novým způsobem utváření studijních programů, novým myšlenkám i způsobem vyučování. Samozřejmě také více studentům. Všechno se dělo s velkými nasazením i rychlostí, proto se toho také hodně podařilo.

Mimo jiné zásadní přestavba Marty, vybudování učebních prostor na Burešově ulici a posléze získání budovy na Mozartově ulici a její prakticky bleskové uzpůsobení potřebám fakulty. To vše se mi při zpětném pohledu jeví skoro jako zázrak. Překvapením tedy vlastně je, že se nám podařilo udělat prakticky vlastně všechno, o co jsme usilovali.

Co považujete v následujícím období pro Divadelní fakultu za nejdůležitější a jaké budou Vaše první kroky v děkanské funkci?

Dobu extenzivního rozvoje už má fakulta za sebou a za nejdůležitější dnes považuji důraz na kvalitu toho, co se na škole učí a na kvalitu tvůrčích uměleckých výkonů studentů a absolventů. S tím samozřejmě souvisí i náročnost na studenty i pedagogy. Velice stojím o to, abychom byli školou vynikající a špičkovou, která se takto bude prosazovat v evropském měřítku. Pokud jde o první kroky, ty už jsem vlastně udělal. Bylo mi jasné, že je třeba dát pevnější rád třetímu stupni, tedy doktorandskému studiu. V něm vidím budoucnost fakulty; že se totiž jeho prostřednictvím podaří vychovat novou generaci pedagogů fakulty, která bude připravená na vysoké odborné i umělecké úrovni. Rozhodl jsem se také ustavit dvě nová pracoviště – Kabinet pro výzkum divadla a dramatu a Kabinet herecké pedagogiky a výzkumu herecké tvorby. Tyto kabinety by měly zaručovat to, co dělá vysokou školu skutečnou vysokou školou – být místem, kde se hledá, experimentuje, ale také reflektuje a pojmenovává. V současné době se také scházím s vedoucími ateliérů a kabinetů a probírám a hledám s nimi nové možnosti a perspektivy každého ze studijních oborů. Těším se také na výsledky semestrálních prací ve všech oborech a chci být hodně náročný při jejich hodnoceních.

Do čela Divadelní fakulty se vrátíte po pětiletém šéfovském a šestiletém dramaturgickém působení v čí-

nohře Národního divadla v Praze. Čím Vás tato zkušenost obohatila či nově vybavila ve vztahu k brněnské alma mater?

Já jsem vždycky zastával názor, že pedagogové JAMU, a tím spíše vedoucí pedagogové hlavních oborů, by měli být umělecky činní, že by jejich studenti měli mít možnost vidět tvůrčí umělecké počiny svých pedagogů. Proto jsem se také rozhodl, že po šesti letech ve funkci děkana Divadelní fakulty musím přerušit svou akademickou dráhu a po určitou dobu zase naplno dělat divadlo. Už proto, abych získal nové podněty a impulzy pro své další pedagogické působení. Do tohoto rozhodování přišla výzva, abych se ujal vedení pražské činohry. Váhal jsem, ale nakonec jsem usoudil, že je to výzva, která se neodmítá.

Těch poznatků a zkušeností je opravdu hodně. Pustil jsem se do zápasu o proměnu inscenačního stylu naší první scény a proto jsem ji také otevřel velkému množství nových tvůrčích mladší a střední generace. To pochopitelně nebylo bez problémů. Přesto jsem si jistý, že se odstatovalo něco pozitivního, co své ovoce postupně bude přinášet. No a právě poznatky z tohoto zápasu jsou zkušeností, kterou mohu naší fakultě přinést.

K čemu více tíhnu Vaše osobní odborné zájmy: k dramaturgické práci nebo k teoretické reflexi?

Zůstávám samozřejmě především dramaturgem a věřím, že se k této profesi ještě vrátím. Schopnost teoretické reflexe by však k vybavě dramaturga měla také patřit.

— Rektor JAMU s předsedkyní AS DIFA – Zojou Mikotovou dekorují Josefa Kovalčuka slavnostním děkanským límcem

Poslání knihy je především v tom – a nemůžeme to dosti zdůrazňovat – , aby se lidé naučili domýšletí všechny situace. Poslání všech knihoven je především v tom, aby lidstvo, vycházejíc z nich, vidělo jasně do všech nitek kteréhokoliv případu lidského dění. Ať je z toho určitá labilita společnosti, kterou přináší rozptýl teoretické literatury! Tato labilita je lepší než dnešní stabilita lidského nepřemýšlení, které se opírá pohodlně o obecně uznané pravdy.

// Jiří Mahen, 1928/

REKORDNÍ 35. MEZINÁRODNÍ MISTROVSKÉ INTERPRETAČNÍ KURZY

Když jsem první jarní den nahlédl do složky došlých přihlášek a viděl, že zdaleka není prázdná jako tou dobou v jiných letech, začal jsem tušit... Nikdo z nás ale nepočítal s takovým nárůstem zájmu, jaký se potvrdil po červené uzavěrce. Konečný stav – navzdory zvýšení poplatků – překročil osmdesátku, což je padesátiprocentní meziroční nárůst. Bylo nutno přepracovat režim přidělování místností, délka každodenních koncertů účastníků se hrozivě protahovala. Vysvětlit všem, že mohou vystoupit jen jednou, dalo hodně úsilí. Naštěstí si několik cizinců vyžádalo náhradní zářijový termín.

Poprvé se vyrovnal počet našich a cizích státních příslušníků, přes 40 zahraničních účastníků historie MIK nepamatuje. Přihlásili se nám zájemci z USA, Kanady, Japonska, Koreje, Ruska, Holandska, Španělska, Slovenska a ČR. Vyučovaly se obory klavír, cembalo, varhany, elektronické klávesové nástroje, housle, viola, violoncello, smyčcové kvarteto, flétna a zpěv, v září navíc trubka. Co to vše znamenalo pro náš „úsporný“ organizační tým, si nepředstaví ten, kdo těch dvanáct dní s námi neprožil. Naštěstí letos nedošlo k sebemenší komplikaci – snad kromě pádu dolarového kurzu (rozpočet MIK byl nastaven a platby byly stanoveny v době, kdy kurz byl 1 : 39, v den zahájení však byl nižší než 1 : 29 a pár dní to vypadalo na finanční kolaps. (I zde nám ale štěstí přálo a tak jsme přechodem na úsporný režim nejen zabránili finančnímu schodku, ale dokonce jsme zůstali ziskoví). Při „nonstop“ službách a neuvěřitelné obětavosti mých nejbližších spolupracovníků – paní PhDr. Zdeňky Stejskalové a studentky naší fakulty Jany Rouskové, tajemnice kurzů – které své umění řídit takový kurzovní gigant dovedly k úplné dokonalosti, šlo vše podle plánu, bez problémů a ještě se vsudypřítomným úsměvem a porozuměním. My jsme vyučovali, ony „dělalý atmosféru“

a „plnily všechna přání“, čehož kurzisté bohatě využívali. Ostatně upřímná chvála a díky účastníků, kteří dnes mají možnost srovnání s obdobnými akcemi a u nás si cení právě oné rovnováhy mezi špičkovým pedagogickým obsazením a dokonalou organizační složkou, byly tím nejhezčím zadostiučiněním. Že by se i proto k nám studenti tak rádi vraceli?

Kanadský pěvec Alain Nonat opět přilákal adepty ze všech koutů světa, přivezl i sympatickou japonskou pianistku Rin-ko Yoshino, která nejenže citlivě doprovázela jeho třídu, ale po jednom z koncertů na sebe vzala i roli pěvkyně a seznámila nás s tradicí japonské lidové písně. Pěvečtí účastníci si velice pochvalovali možnost dělení lekcí mezi tohoto pedagoga a prof. Annu Barovou.

Úspěšnou premiéru měly varhany (doc. Kamila Klugarová) – díky novému nástroji se snad stanou trvalou součástí kurzů. Historicky první koncert kurzistů–varhaníků měl značný ohlas navzdory nepředstavitelnému vedru ve varhaním sálku, volajícím po klimatizaci.

Poprvé zde otevřel svou třídu flétnista Václav Kunt. Jeho vstup do pedagogického sboru vyvolal erupci zájmu o tento obor. Ovšem dát každému z dvacítky flétnistů pět lekcí a stihnout i jejich koncerty znamenalo učit prakticky ve dne v noci, na což tento pedagog obětavě přistoupil a jeho žáci ho za to neskrývaně milovali. Také o Jana Jirského, který spolu se mnou učil 23 klavíristů, byl velký zájem a určitě s jeho další spoluprací počítáme.

Tradičním „zlatým hřebem“ byla návštěva Mikulova s odpoledním koncertem, procházkou za nádherného počasí. To ovšem byla jen přehraha k návštěvě vinného sklepa, kde jsme při poslechu mikulovské cimbálové muziky ochutnávali to nejlepší, co místní vinaři vypěstovali. Nová přátelství, nové lásky...

Jako každoročně – všichni se tu měli rádi a na těch pár krásných prázdninových dnů asi dlouho nezapomenou. Desítky dopisů, faxů a „mailů“ jsou důkazem toho, že lidem může být i při sebenáročnější práci příjemně, vznikne-li mezi nimi důvěra a porozumění.

Jiří Skovajsa

Z přírůstků knihovny JAMU

Diplomové práce za akademický rok 2001/02

DIVADELNÍ FAKULTA

- Magisterský studijní program
ADÁMEK, Jan
Akrobacie v herecké přípravě a praxi.
BAĐURA, Pavel
Filmové postupy v divadelní režii.
BEJVLVOVÁ, Jana
Využití internetu v divadelní činnosti.
BLAŽKOVÁ, Petra
Osobnost vedoucího amatérského divadelního souboru.
BOGDÁLEK, Petr
Letní kulturní akce v Brně.
BUŠKOVÁ, Pavla
Principy výuky psychosomatických disciplín na HKU Utrecht.
CSONTOS, Viliam
Stephen Sondheim Assassins. Kam se poděl americký sen?
ČADILOVÁ, Tereza
Kulturní politika dánského království se zaměřením na dánské divadlo.
ČECHOVÁ, Jana
Svět Samuela Becketta - motiv násilí.
ČERMÁKOVÁ, Ludmila
Interpretace poezie.
ČVANCAROVÁ, Jitka
Můj pohled na My Fair Lady.
DROZDOVÁ, Hana
Pojetí realismu v díle Nikolaje Koljady.
DVOŘÁKOVÁ, Helena
Život a dílo Federica Garcíi Lorcy.
FRIDRICH, Richard
Autorské muzikály inscenované na sjednocených vídeňských scénách.
GRUNA, Tomáš
Video v dramatické výchově.
HAJDA, Petr
Pubertální mládež a osobní výpověď v amatérském divadle.
HAK, Martin
Pohled na stavbu lekce dramatické výchovy skrze Aristotelovu Poetiku.
HŘEBÍČKOVÁ, Petra
Cesty k současné interpretaci klasických postav.
HOVORKOVÁ, Pavla
Vývoj scénického osvětlení.
JEŠKO, Milan
Ako sa robí muzikál alebo Kritický pohľad na okolnosti vzniku absolventskej inscenácie „Křídla slávy“.
JIRSOVÁ, Magdalena
Výchova k toleranci metodami a prostředky dramatické výchovy.
JORDA, Zdeněk
Duchovní rozměr v herecké tvorbě.
KLEISOVÁ, Dominika
Charakteristika muzikálu a jeho uplatnění v tvorbě Jozefa Bednárika.
KLÍČ, Ondřej
Zbytečný člověk v dramatu carského Ruska, aneb hledání tvořivé síly v člověku.
KRATOCHVÍLOVÁ, Adéla
Žonglování v práci s dětmi a dospívajícími.
KRČMÁŘ, Roman
Křídla slávy. Nazvučení inscenace a repríz muzikálu.
KOLLER, Josef
Hrdina s r.o.
KREJČÍ, Bohumila
Edith Piaf.
KYSILKOVÁ, Barbora
Využití Strukturálních fondů EU k financování kulturních aktivit v ČR.
KRČMÁŘ, Roman
Bezpečnost práce a požární ochrana v divadle.
KUČEROVÁ, Michaela
Scénografie v inscenaci dětského divadelního souboru.
MACKOVÁ, Radka
Divadlo Fórum. (Postupy divadla Fórum Augusto Boala v práci s dospívajícími u nás).
MACHŮ, Věra
Opereta v Brně – ano či ne.
MACHŮ, Věra
Realizace představení Eugèna Ionesca Král umírá ve Studiu Marta.
MARKOVÁ, Sylva
Komédie dell'arte – zámecké divadlo v Českém Krumlově.
MICHALCOVÁ, Martina
Radošné naivně divadlo alebo Ako sa rozplývajú detské sny.
MILOŠOVÁ, Darja
Aplikace marketingových postupů v divadelní činnosti.
MILOŠOVÁ, Darja
Open-Air festival Summer in the City ve Frankfurtu nad Mohanem.
NOVÁK, Ondřej
Vytváření postavy jako odhalování skrytých možností člověka.
OVEČKOVÁ, Lucie
Tajemník školního divadla.
PÁLENÍKOVÁ, Kateřina
Federico García Lorca v loutkovém divadle.
POPKOVÁ, Jana
Hudební složka v hudebně dramatické výchově pro sluchově postižené.
RATAJSKÝ, Zdeněk
Vnější a vnitřní herecká technika.
RESSLER, Jiří
Divadlo malých forem v současnosti.
REGNEROVÁ, Hana
Multikulturní výchova cestou dramatické výchovy.
REMŠOVÁ, Lenka

- Muzeopedagogická a dramatická výchova.
SEDLÁČKOVÁ, Pavlína
Bariéry v komunikaci v období profesní profílace vysokoškoláků.
SCHNEIDER, Jiří
Osobnost hráčů počítačových her.
SMYSL, Oldřich
Superstar. Rocková kultura a mýtus hvězdy.
STARÝ, Jiří
Hrdina současného českého dramatu.
SVĚTLÍKOVÁ, Pavla
Analýza personálního managementu pro divadelní praxi.
SVOBODA, Tomáš
Vyprávění příběhu hry. Vyprávění příběhu inscenace.
SVIDERSKI, René
Vaňkova – místo pro život. Vznik kulturního, vzdělávacího a společenského komplexu z areálu bývalé továrny Vaňkova.
ŠIMKOVÁ, Anna
Drama a ekofosie.
ŠPIČKOVÁ, Klára
Specifika současného českého dramatu.
ŠPRYNAR, Jan
Hledání historické paměti místa a její vyjádření divadelním obřadem.
ŠTEFANKOVÁ, Barbora
Vplyv rozprávky na sluchovo postihnuté deti v predškolskom veku a na I. stupni základnej školy.
ŠŤUKLEBOVÁ, Bohumila
Prevence sociálně patologických jevů dramatickou výchovou.
TRTÍLEK, Pavel
Fenomén komična (teoretická část).
Čingischán (praktická část).
VALOVÁ, Lucie
Volnočasové aktivity v dětských domovech z hlediska dramatické výchovy.
VODIČKA, Ondřej
Dětský divadelní festival (organizace divadelního festivalu).
VRONSKÁ, Alexandra
Jiřina Ryšánková-člověk a umělecký pedagog.
WEWIOROVÁ, Kateřina
Ester Krumbachová-malířka filmů.
ZAPARKOVÁ, Jana
Propagace volnočasových aktivit pro děti.
ZICHA, Ondřej
Rekonstrukce brněnské Reduty.
Bakalářský studijní program
PEJCHA, Jiří
Problematika práce divadelního zvukaře.
ŠKUBAL, Jan
Manuál pro divadelního zvukaře.
ŠTĚPÁNEK, Martin
Zvuk jako prostředek scénografie.
ŽATECKÁ, Ivana
Kontaktní snímání zvuku.

Co nového v knihovně JAMU

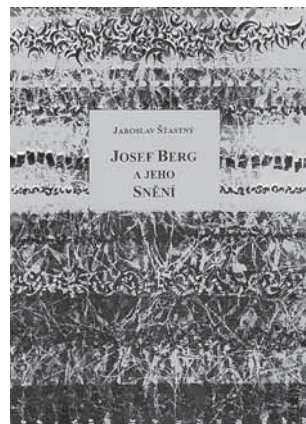
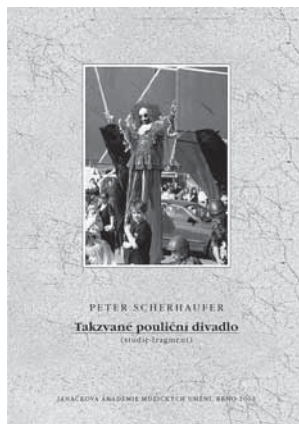
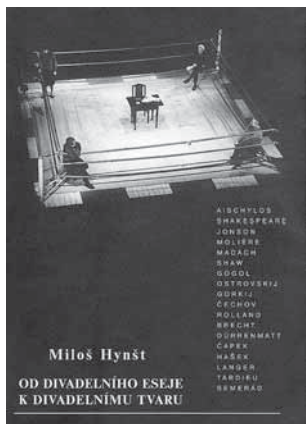
Ve školním roce 2002/2003 zahájila knihovna JAMU zkušební provoz modulu „výpůjční protokol“ knihovnického programu KP-SYS 1.2. Statistické údaje uložené v databázi studentů se aktivují čárovým kódem a fakultní průkaz studenta opatřený fotografií se stává také nepřenositelným čtenářským průkazem. Jeho majitel po zaplacení registračního poplatku 50.- Kč / výše poplatku je stejná pro studenty, pedagogy a zaměstnance JAMU / má na základě předložení čtenářského průkazu právo využívat všechny veřejné knihovnické a informační služby knihovny: prezenční samoobslužné ve studovně, prezenční zprostředkované pracovníkem knihovny do studovny, absenční z uzavřených skladů, meziknihovní služby, poradenské, konzultační, bibliograficko-informační, reprografické... Základní výpůjční doba pro tuto kategorii uživatelů jsou tři měsíce s možností dvou osobních prodloužení ve stejné délce, tj. další tři měsíce. Sledovat a kontrolovat své výpůjčky, termín jejich vrácení mohou uživatelé na PC v půjčovně. V opačném případě modul výpůjční protokol registruje sankční poplatek 1 Kč za den a knihovni jednotku.

Externí uživatelé knihovnických služeb po zaplacení registračního poplatku 100.- Kč obdrží plastovou průkazku s čárovým kódem, tato kategorie uživatelů může využívat převážně prezenčních služeb knihovny, výpůjční doba absenčních výpůjček je omezena pouze na jeden měsíc bez možnosti prodloužení.

Uživatelé knihovny si mohou prohlížet elektronický katalog knihovny, ve kterém mohou vyhledávat zpracovaný fond monografií, hudebnin, periodik, vysokoškolských prací, zvukových a audiovizuálních dokumentů, článků v časopise, kapitol v knize.

Ediční středisko JAMU

se může pochlubit nejen slibně se množícím počtem vydaných publikací, ale také grafickou úrovní jejich titulních stran. Na těch, které reprodukuje, se podíleli výtvarníci Josef Ruszelák (Hynšt a Scherhaufér) a Otakar Longhin (Štátný).

Vzhledem k velkému rozsahu knihovního fondu se při absenčních výpůjčkách ukládají nezpracované knihy a hudebniny do katalogu snímáním čárového kodu jen se základními údaji jako např. autor, název, signatura. Následná retrokonverze provedená při vrácení dokumentu definitivně ukončí zpracování dané knihovni jednotky. Tímto časově náročným způsobem chce knihovna v průběhu uvedeného školního roku uložit velkou část frekventovaných studijních titulů do katalogu a usnadnit tak uživatelům vyhledávání doporučené literatury.

Ve spolupráci s OVIS plánuje knihovna v nejbližší době zpřístupnit katalog prostřednictvím školní sítě s možností objednávat odbornou literaturu, rezervovat nebo prodlužovat výpůjčky. Objednat elektronicky literaturu na příští den si mohou naši čtenáři od října 2002 na adrese: knihovna@jamu.cz.

Janáčkova akademie múzických umění se stala jednou ze zakládajících vysokých škol Asociace knihoven vysokých škol ČR, která byla dne 8. 7. 2002 zapísána do registru zájmových sdružení na Úřadu městské části Praha 6. Knihovna JAMU usiluje v letošním roce o akreditaci v Asociaci knihoven vysokých škol ČR.

Předmětem činnosti Asociace je :

- podporovat výměnu názorů a zkušeností mezi vysokými školami, jejich knihovnami a dalšími subjekty, které se podílejí na získávání, zpracování a zpřístupňování informací pro potřeby vzdělávací a tvůrčí činnosti vysokých škol,
- formulovat společná stanoviska a prosazovat společné zájmy členů Asociace v oblasti knihovnicko-informačních činností,
- koordinovat činnost členů Asociace s cílem efektivního využívání informačních fondů, zdrojů a služeb.

Libuše Čížková

Vynikající úspěch studentky Hudební fakulty

VII. Mezinárodní interpretační soutěž při Mezinárodním hudebním festivalu Brno

Letos v září se uskutečnil již sedmý ročník této soutěže. V pětiletém cyklu se zde střídají tyto obory: lesní roh, varhany, kontrabas, bicí nástroje a tuba. Záměrně byly vybrány nástroje, které v mezinárodním měřítku nemají časté soutěžní příležitosti. Letos byly podruhé na řadě varhany. Původně se přihlásilo k účasti 40 kandidátů, vlastní soutěže se účastnilo 28 mladých varhaníků z 10 zemí Evropy a Asie. Vedle hlavní interpretační soutěže, která je tříkolová, se konala samostatná soutěž ve varhanní improvizaci. Porota rozhodovala v tomto složení: Peter Planyavský (Rakousko), předseda, Alena Veselá (ČR), místopředsedkyně, Helmut Deutsch (Německo), Julian Gembalski (Polsko), Pierre Perdigon (Francie), Ivan Sokol (Slovenská republika), Jan Hora (ČR).

První kolo probíhalo v chrámu sv. Augustina, druhé kolo a finále v Besedním domě a na Hudební fakultě JAMU. Improvizační soutěž se konala v chrámu sv. Augustina. V prvním kole přednesli kandidáti tři povinné skladby: G. Frescobaldi: Bergamasca, J. S. Bach: Chorál Herr Jesu Christ, dich zu uns wend , BMW 655 a R. Schumann: Fuga na jméno B-A-C-H, op.60/VI. Zde se již projevilo, že úroveň soutěže bude velmi vysoká, a porota měla nesnadný úkol vybrat pouze 12 kandidátů

na postup do druhého kola, jak to určuje soutěžní řád.

Ve druhém kole měli účastníci již možnost výběru z daných skladeb. Na pořadu byla skladba J. S. Bacha, jedno dílo autora 19. nebo 20. století a jedna ze dvou skladeb Jana Nováka: Lublatio matutina a Lublatio nocturna. Díky zařazení těchto skladeb do soutěže je vydavatelství Editio Bärenreiter vydalo tiskem.

Finále, do kterého se probojovalo šest kandidátů, mělo dvě části. Nejprve přednesli účastníci Koncert F dur od J. Haydna, Hob. XVIII 7 na varhanním pozitivu s doprovodem členů Kvarteta města Brna v sále Hudební fakulty JAMU, v sále Besedního domu pak jednu skladbu C. Francka a skladbu dle vlastního výběru.

Na rozdíl od většiny interpretačních soutěží sčítávají se u této soutěže body všech kol, takže vítězí ten, který dosáhl nejvyššího součtu bodů všech kol.

První cenu získala Radka Herichová, studentka JAMU ze třídy Zdeňka Nováčka, která byla hodnocena ve všech kolech na prvním místě. Její projev byl vysoce muzikální, technicky suverénní, s velkým smyslem pro výstavbu, což prokázala např. při přednesu Schumannovy fugy. Její podání

I. věty Widorovy VI. symfonie bylo zcela strhující. Vynikající výkony podával rovněž Petr Čech ze třídy Jana Hory (AMU), který je nositelem II. ceny. Jeho projev je technicky naprosto bezpečný, má výborně propracovanou artikulaci. Krásně vyzněl jeho přednes Haydnova koncertu, mimořádný cit pro výstavbu prokázal v Preludiu a fuzy na jméno Alain od M. Duruflého. Třetí cena byla rozdělena mezi dvě varhannice z AMU, Lindu Sitkovou (J. Hora) a Danielu Kosinovou (J. Tůma). Sitková, která byla nejmladší finalistkou, mimořádně zaujala svým přednesem dvou částí z cyklu Laudes od Petra Ebena, Kosinová měla ve všech kolech velmi přesvědčivé výkony. Čestná uznání obdrželi So-Hyun-Park z Jižní Koreje a Jaroslav Tamawski z Polska. Improvizační soutěž vyhrál Jakub Janšta z AMU, čestné uznání získal Bálint Korosi z Maďarska.

Ze svých zkušeností v porotách mezinárodních soutěží mohou potvrdit stále se zvyšující úroveň kandidátů. Letos jsme neslyšeli žádný vyložený slabší výkon. Jedním z důvodů stoupající úrovně soutěžících je jistě také to, že mají možnost studovat a připravovat se na kvalitních nástrojích s mechanickou trakturou a dále možnost cestovat a poznávat úroveň varhanního umění v zahraničí. Koncert laureátů v rámci festivalu Moravský podzim byl vyvrcholením soutěže a dokladem pozoruhodné úrovně našeho uměleckého mláde. A byl rovněž potvrzením vynikajícího úspěchu naší studentky.

Alena Veselá

Vždycky, kdykoliv přemýšlím o tom, jak prostý a jednoduchý má být hercův výkon a přitom přece jenom velkolepý sama, napadá mne stará legenda o čínském mudrci: Na nejtenčí vlas, který bylo možno sehnat, zavěsil vnaidlo menší než rýžové zrno a pustil je do hlubin oceánu – a hle, chytil rybu velikou jako svět.

Jenom ten, kdo je skutečně zasvěcen do tajemství umělecké tvorby, porozumí úplně. Tento zážrak a tento div nejsou pražádné romantické věci, ale hluboká pravda sama. Kdo jim zasvětil své síly, užasne nad tím, co vše lze vykonat a jak málo dosud bylo na světě vytvořeno. Svět zůstává se všemi oceány lidské moudrosti a lidské povýšenosti neustále a zůstane navěky lovištěm pro hrdinné a moudré duše. Musí tu být jenom správný poměr k příští kořisti: nejtenčí vlas, nejmenší vnaidlo. Což nad to jest, jest jenom nadutá ničemnost, která netvoří, poněvadž je neplodná.

Jiří Mahen, 1920/

Životní jubileum docentky Mgr. Jany Hlaváčkové

Zvolil jsem tento nadpis, i když vím, že nemá ráda titulování. Studenti jí říkají paní Hlaváčková. Je prostá a skromná. Nemá ráda jakýkoliv exhibicionismus, herecký zvláště. Je to poznat, když je

— Jana Hlaváčková jako Selma Lagerlöfová v *Obrázkářích*

na scéně, ale i za scénou. Na scéně vždycky maximálně soustředěná, modeluje svou postavu během „vespolného jednání“. Za scénou nás nesoustředěně vyzývá svým pronikavým .... psš..... k ohleduplnosti k těm na scéně. Jana Hlaváčková je o generaci mladší než já. Znáám ji ještě jako studentku hereckého ročníku JAMU, o kterém doc. Hynš říkával, to je ten dobrý ročník. Byl přesvědčen, že každý druhý rok přichází na školu studenti s vyšším talentovým potenciálem než ti předešlí. V tomto případě měl skutečně pravdu. Byl to ročník výborných studentů a kdybyste se nebál, že má pokročilá skleróza na někoho z nich nezapomene, rád bych je i jmenoval. Raději se zeptejte Františka Derflera, Alfréda Strejčka, Ládi Županiče, Honzy Hegera a nebo jejich pana profesora Rudolfa Krátkého. Když přišla do angažmá, hrál jsem s ní v mnoha inscenacích. Krásné role. Ale ještě v mnohem více vášnivých dialogů o divadle a herecké práci jsem s ní poseděl nebo prostál. Třeba na rohu

u Lužánek, až policajti na nás z auta volali: „Potřebujete pomoc?“ Musím říct, že jsem potřeboval její pomoc. Jako vedoucí hereckého ateliéru. Je to znamenitá vysokoškolská učitelka v oboru hlasové výchovy a jevištní řeči. Pro mne je to paní profesorka. Myslím na ni denně, zvláště při poslechu televizních zpráv či jiných pořadů, kdy někteří hlasatelé a různí moderátoři „vybavení“ základními výslovnostními nedostatky se proslávají k divákům své televize a tváří se jako mediální hvězdy. Říkám si, na vás paní profesorku Hlaváčkovou. Je to učitelka, která opírá svou metodu o tvůrčí výzkum. Každý semestr přináší díky hledání a zkoumání nové poznatky. Nové poznání. Pro celý ateliér, ale i studenty jiných ateliérů, protože Jana Hlaváčková ve svém pedagogickém směřování přesahuje a obohacuje výuku herectví v celé šíři tohoto oboru.

Když jsem před lety žádal profesora Sříteckého, aby se zúčastnil habilitace Jany Hlaváčkové, zeptal se: „To je ta krásná blondýna, co u nás studovala filozofii?“ Ano. A v této době má životní jubileum. Živijo. Bože, jsem já to starý....

Josef Karlík

Marta v magickém světle

Ve dnech 14. a 15. září proběhly již šesté Dny scénografie a jevištní technologie ve studiu Marta. Jen příjmenu: jde o týden, kdy mají studenti scénografie a jevištní technologie k dispozici studio Marta k přípravě večera sestaveného z jejich prací, které vytvářejí zcela samostatně, bez zadání a bez kontroly pedagogy. Mají příležitost se zcela svobodně projevit; k tomu jim slouží veškeré technologie studia Marta a všechny jeho prostory.

Letos, mimo instalaci fotografií M. Lukešové, L. Dostákové a M. Savovové, mohli diváci zhlédnout tři samostatné divadelní a paradržadelné kreační scény: scénickou variaci básně na motivy J. P. Dupreho: „Když jenom“ od R. Otýpků a černou grotesku O. Křhůtky „Věčnost v černých prostěradlech“ ve

ztvárnění studentů scénografie – to vše ve spolupráci se studenty jevištní technologie. Závěr večera tvořil projekt pod názvem Čas světla a světlo času, který ve spolupráci s P. Šimákem a tanečnicí E. Vrbkovou vytvořili studenti 2. ročníku jevištní technologie pod vedením J. Havlíka. Sugestivní světelná show ukázala kreativní možnosti světelného designu v divadle.

Po představení si mohli diváci nechat ve foyer divadla odlít obličejovou masku ze sádky. Věřte nevěřte, někteří tuto ne právě příjemnou proceduru podstoupili! Tomu všemu přihlížela nafouknutá loutka Gullivera jako vzpomínka na projekt pouličního divadla a na absolventy 5. ročníku scénografie. Na uvítanou a rozloučenou v prostoru pokladny divadla voněly čerstvé smrčky z lesa, připomínající blízkost vánoce, které byly leitmotivem fotografií R. Slámkové.

Příjemný a povedený večer a spojení diváči i tvůrci. Takové byly letošní Dny scénografie a jevištní technologie.

Jan Kolegar

— Eva Vrbková v *Havlíkově světelné show*

IV. SETKÁNÍ ČESKÉ SPOLEČNOSTI KONTRABASISTŮ JAMU V BRNĚ 11. – 15. 9. 2002

Ve dnech 11. – 15. září 2002 proběhl v prostorách Janáčkovy akademie múzických umění v Brně IV. ročník setkání České společnosti kontrabasistů. Setkání pořádá Česká společnost kontrabasistů ve spolupráci s Hudební fakultou JAMU. Náplní setkání byly mistrovské kurzy, odborné semináře, koncerty a interpretační soutěž. Letošního ročníku se v průběhu pěti dnů zúčastnilo více než padesát kontrabasistů z České republiky, Maďarska, Německa, Rakouska a Slovenska.

Jako sólisté a pedagogové přijali pozvání předsedy společnosti Miloslava Jelínka tyto osobnosti kontrabasové hry: Miloslav Gajdoš – Konzervatoř v Kroměříži, Josef Hanák – sólokontrabasista opery Národního divadla v Brně, Martin Šranko – Konzervatoř v Brně, Jiří Valenta – Česká filharmonie (Praha), Jiří Pichlík – Konzervatoř v Českých Budějovicích, Pavel Klečka – Praha, Béla Ruzsonyi – Vysoká hudební škola F. Liszta v Budapešti. Hlavním hostem tohoto ročníku byl profesor Klaus Trumpf z Mnichova (Německo).

Na zahajovacím koncertě 11. 9. vystoupil Miloslav Gajdoš se svými skladbami – Preludium a fuga č. 1 pro sólový kontrabas (česká premiéra), Česká fantazie a Tarantella (1. provedení) za doprovodu pianistky Marcely Jelínkové. Ve druhé části večera vystoupili manželé Miloslav a Marcela Jelínkovi (Dittersdorf, Kusevickij) a Brněnské kontrabasové kvarteto (M. Jelínek, M. Šranko, J. Staněk, M. Raisigl), které s profesorem Klausem Trumpfem u klavíru provedlo jeho úpravu druhé věty Mozartova klavírního koncertu C Dur KV 467. Meditaci z opery Thais J. Massenet, která zazněla v závěru, věnovali manželé Jelínkovi všem obětem loňských zářijových událostí v USA.

Následující den (12. 9.) vystoupili Pavel Klečka (Kuksa, Bottesini, Paganini: Capriccio č. 24) dále Martin Šranko se svou manželkou Jarmilou u klavíru (Míšek: Sonáta A dur) a Jiří Valenta (Kusevickij, Schubert, Bottesini).

Páteční dopoledne (13. 9.) bylo věnováno semináři o interpretaci skladeb J. M. Spargergera. Seminář vedl profesor Klaus Trumpf společně s profesorem Miloslavem Gajdošem. Seminář se u studentů i pedagogů setkal s neobyčejným ohlasem. Prof. Trumpf mistrně vysvětlil všechny výhody i úskalí interpretace Spargergerových skladeb na dnešní ladění kontrabasů. Prof. Gajdoš současně pohotově předváděl diskutovaná místa nejdříve na vídeňském ladění kontrabasů, a poté na sólovém ladění, tak jak je používáme v současnosti. Seminář byl doplněn poslechem nahrávek a studiem notového materiálu. Domnívám se, že po vyslechnutí této přednášky nezbývá nikdo na pochybách, že díky prof. Trumpfovi dnes víme, jak skladby J. M. Spargergera interpretovat a co nám jeho dílo přináší.

S napětím bylo očekáváno večerní divadelní představení. Autorem hry o kontrabasů, rodině a výchově dětí s názvem „KONTRABASABAS“ byl Vít Šujan, letošní absolvent Janáčkovy akademie múzických umění v Brně z kontrabasové třídy Miloslava Jelínka. Lehce satiricky laděná hra byla publikem vše přijata a pro všechny účastníky setkání byla příjemným rozptýlením.

Sobota byla věnována interpretační soutěži, která byla zaměřena na cyklická díla období klasicismu a virtuózní skladby období romantismu. Vítězem soutěže se stal Jan Staněk, posluchač Janáčkovy akademie múzických umění v Brně ze třídy doc. M. Jelínka, druhou cenu získal Pavel Harnoš (Konzervatoř v Kroměříži – prof. Gajdoš) a třetí místo obsadil nastávající posluchač AMU v Praze Michal Novák.

Podvečer téhož dne byl věnován společnému vystoupení všech zúčastněných před budovou Janáčkovy akademie za nebyvalého zájmu brněnské veřejnosti. Poté následoval koncert vítězů soutěže. V druhé půli večera vystoupili v různých uskupeních členové kontrabasové skupiny brněnské filharmonie, kteří zahráli Kartouzskou intrádu pro 6 kontrabasů brněnského skladatele S. K. Vrbky (1. provedení) a od Evžena Zámečnicka Malou suitu pro 4 kontrabasy (rovněž 1. provedení). V závěru večera se všichni účinkující spojili a vystoupili ve skladbách pro 16 kontrabasů – Rytina, Kánon a Bassis – jejichž autorem je M. Gajdoš.

Setkání bylo zakončeno nedělním matiné, na kterém kromě trií a kvartetů v podání studentů zazněla rovněž Invokace M. Gajdoše (P. Harnoš) a dvě nové kompozice (Fragment pro sólový kontrabas a Perseidy pro 2 kontrabasy s doprovodem klavíru) brněnského kontrabasisty Miloslava Raisigla.

Brněnské setkání kontrabasistů proběhlo úspěšně a velmi intenzivně. Během čtyř koncertních bloků zaznělo 6 premiérových skladeb pro kontrabas a rovněž po společenské stránce mělo setkání nebyvalý ohlas. Úspěch letošního ročníku naznačuje, že se setkání kontrabasistů v Brně se stává jedna z největších akcí svého druhu ve střední Evropě.

Miloslav Jelínek

OHLÉDNUTÍ ZA NAPLNĚNÝM UMĚLECKÝM ŽIVOTEM VZPOMÍNKA NA PROFESORA JIŘÍHO BORTLÍČKA

Jiří Bortlíček se narodil 15. ledna 1933 v Dobřaticích u Frýdku - Místku. Je nesporně zajímavé, že na kontrabas se začal učit sám, asi jeden rok před přijímacími zkouškami na konzervatoř, podle kontrabasové školy Václava Becha. Po úspěšně vykonaných zkouškách byl přijat na brněnskou konzervatoř, kde studoval v letech 1952–1957 - nejprve u Rudolfa Tuláčka a po jeho smrti od roku 1954 u Julia Ventruby. Na JAMU studoval v letech 1957–1961 u profesora Františka Hertla. V roce 1956 se stal členem Státní filharmonie Brno, ve které od roku 1970 až do svého odchodu na odpočinek působil jako vedoucí skupiny. V letech 1960–1962 působil v Havaně jako sólista i orchestrální hráč.

Umělecký život profesora Jiřího Bortlíčka můžeme rozdělit na dvě části. Na část, ve které svůj život zasvětil koncertní činnosti, a na část, ve které svoje bohaté zkušenosti zúročil jako pedagog. Jako koncertní umělec a skutečný mistr svého nástroje obsáhl profesor Bortlíček všechny druhy koncertního umění – hru orchestrální, komorní i sólovou. Kromě již výše zmíněného

působení ve SFB byl vyhledávaným komorním hráčem. Dlouhodobě spolupracoval s Komorním orchestrem B. Martinů, s Janáčkovým kvartetem a řadou dalších špičkových souborů. Obdivuhodná byla jeho činnost sólistická – nejen na koncertních pódiiích, ale rovněž v nahrávacích studiích – obdivuhodná o to více, že se této koncertní činnosti věnoval v době, kdy sólová hra na kontrabas nebyla větší měrou rozšířena. V tomto kontextu můžeme považovat prof. Bortlíčka za průkopníka ve svém oboru, a to i v měřítku celosvětovém. Pouze životní podmínky zapříčiněné totalitním režimem znemožnily prof. Bortlíčkovi širší koncertní činnost v zahraničí. Jeho repertoár obsahoval jak díla klasická, tak i soudobá. Kromě sólových recitálů vystupoval za doprovodu našich předních orchestrů – s Janáčkovou filharmonií Ostrava, Státní filharmonií Brno, s Filharmonií B. Martinů Zlín, Komorním orchestrem B. Martinů nebo s Janáčkovým komorním orchestrem. S těmito orchestry provedl díla K. D. Dittersdorfa, J. K. Vaňhala, D. Dragonettiho a podobně. Nezapomenutelný zvuk jeho nástroje je zachycen rovněž na rozhlasových snímcích i gramofonových nahrávkách. Z těchto nahrávek vzpomeňme alespoň koncerty J. K. Vaňhala, K. D. Dittersdorfa a V. Pichla, sonáty Karla Reinera, Karla Horkého, Z. Pololánika a Paula Hindemitha, dále např. árii pro bas, kontrabas a orchestr Per questa bella mano W. A. Mozarta a celou řadu dalších.

Jiří Bortlíček je právem uznáván jako jeden z nejvýznamnějších kontrabasistů nejen na základě koncertní činnosti, které se věnoval po celý svůj život, ale také na základě výsledků jeho práce pedagogické. Jako pedagog působil Jiří Bortlíček od roku 1966 na JAMU v Brně, kde byl také v roce 1990 jmenován profesorem, až do roku 1998, kdy mu zdravotní důvody znemožnily pokračovat v této práci. Přes všechny tyto životní nástrahy udržoval

Jiří Bortlíček kontakt se svými kolegy a kulturním životem. Byl aktivním členem umělecké rady Hudební fakulty a byl rovněž jedním z iniciátorů vzniku České společnosti kontrabasistů. Během své pedagogické činnosti vychoval 22 kontrabasistů, z nichž téměř všichni jsou členy předních českých orchestrů - řada z nich působí jako koncertní mistři těchto těles a pedagogové na konzervatořích a vysokých školách u nás i v zahraničí. V tomto kontextu můžeme skutečně hovořit o brněnské kontrabasové škole, jejímž zakladatelem Jiří Bortlíček je.

Těžký životní osud na sklonku jeho života znemožnil prof. Bortlíčkovi pokračovat v umělecké práci, avšak trpělivost a životní síla, se kterou veškeré utrpení snášel, může být nám všem vzorem osobní statečnosti. Jiří Bortlíček zemřel 7. února 2002.

Koncert absolventů kontrabasové třídy profesora Jiřího Bortlíčka, věnovaný jeho nedožitému sedmdesátinám, se uskutečnil 28. ledna 2003 v koncertním sále JAMU v Brně.

Miloslav Jelínek

Životní jubilea pedagogů a zaměstnanců JAMU (leden – červen 2003)

Leden

Doc. Mgr. Daniela Velebová

Únor

Jiří Lázeňský

Březen

Prof. PhDr. Václav Cejpek

Duben

Václav Gottwald
Jindřiška Heřmannová
RNDr. Vladimír Šedivý, CSc.
Doc. PhDr. Petr Šmolík, CSc.

Květen

JUDr. Eduard Gondek
Doc. Jaroslava Janská
Marie Káňová
Prof. MgA. Kamila Klugarová
Doc. Alena Vlasáková

Červen

Jana Hálová
Ing. Lubomír Holas
Miluška Šnyrchová
Mgr. Markéta Ungrová

MARTA, SVĚŽÍ PADESÁTнице

- 1 Tři z budovatelů Marty – Lubomír Kostelka, Alois Hajda a Vladimír Menšík
- 2 Alois Hajda a Lubomír Kostelka při oslavě padesátých narozenin své Marty
- 3 Vladimír Menšík, Leopold Franc a Jiří Tomek v jednom z prvních představení v Martě (Fuente Ovejuna, 1953)
- 4 Jiří Tomek zkoumá (po padesáti letech) nově útroby Marty
- 5 Kristýna Hessová, Tereza Palková a Iva Pazderková ve Schwabových Prezidentkách, sehraných k padesátému výročí Marty dne 6. října 2002

PREČO TO „FUNGÍRUJE“

Rozhovor s děkanem Jurajem Slezáčkem

Doc. MgA. Juraj Slezáček byl po dvě funkční období děkanem Divadelní a loutkářské fakulty Vysoké školy múzických umění v Bratislavě. Divadelní veřejnosti je však možná více znám jako výtečný herec a ti ještě zasvěcenější vědí, že je ředitelem činohry Slovenského národního divadla v Bratislavě. V prosinci 2002 jeho děkanské povinnosti skončí – a to je bezpochyby vhodná chvíle k malému zastavení a ohlédnutí.

Predovšetkým ďakujem za kompliment. Prvýkrát som sa dozvedel z odborných úst (dúfam, že to nie je zdvorilostná fráza), že som „výtečný“ herec – to, že viem riadiť divadlo a fakultu som sa po dlhých rokoch presvedčil (keď sa sám nepochváliš, nikto ňa nepochváli). Dobre mi to padlo.

Pane děkane, je veřejným tajemstvím, že jste se osobně zasloužil o velmi úzké kontakty s Divadelní fakultou JAMU; naši studenti Vás dobře znají z festivalů Setkání i premiér v Martě, z Vaší Istropolitany i z dalších příležitostných akcí. Jak vnímáte spolupráci obou fakult Vy? Napomáhaly tomu i Vaše osobní vztahy s profesorem Václavem Cejpkem, jehož „služební“ děkanské dvojobdobí skončilo jen pár měsíců před Vaším?

Ak som sa o niečo osobne zaslúžil, tak iba o zachovanie kontinuity, o pokračovanie toho, čo bolo predtým. Možno je to dnes srdečnejšie a potrebnejšie.

Ako riaditeľ činohry SND, vychádzajúc z osobných vzťahov, stále trvá už takmer päťdesiatročný kamarádsky vzťah s činohrou ND v Prahe. Som rád, že v poslednom období sa to deje i s činohrou v Brne. Ako dekan našej fakulty som sa stretol so svojim kolegom prof. PhDr. Václavom Cejpkom – dekanom DF JAMU – a v jeho očiach som zbadal, že sme jedna krvná skupina. Jeden rozdiel tam bol: u mňa snáď iba intuícia a uňho aj múdrosť. Nakoniec on je doktor filozofie a ja iba magister art. Ale zistil som, že to nevádi. Zistil som, ako hovorí slovenský básnik, že on okrem rozumu má i srdce „ten kúsok svalu, ktorý vše zbĺkne, ktorý miluje a ktorý na zemi lipne...“ A preto, ako hovorieval môj nebohý otec, to „fungíruje“.

Účast na Istropolitane je pro naše studenty i pedagogy pokaždé velkou událostí a trvalým zážitkem. V posledních letech se v koncepci festivalu objevily některé nové prvky – ať už jde o časový posun nebo změnu přístupu při výběru či zrušení dřívějších tematických zadání. Můžete nám prozradit, jak se novinky osvědčily a zda se můžeme těšit na další?

— Spectabiles Juraj Slezáček a Václav Cejpek —

Posun termínu konania festivalu mal v zásade dva dôvody. Prvým boli kontakty s amsterdamským a krakovským festivalom a naša snaha vytvoriť priestor a možnosti na absolvovanie tohoto „festivalového maratónu“ čo najširšiemu okruhu škôl. Tým druhým dôvodom bola možnosť prezentovať predstavenia Projektu Istropolitana na pôde činohry SND. Sme radi, že sa nám to podarilo. Našou ambíciou bolo sprostredkovať účastníkom festivalu (a samozrejme bratislavskej verejnosti) to najlepšie, čo na divadelných fakultách v uplynulom období vzniklo. Preto sme oslovili veľa partnerských škôl a samozrejme z ponuky bolo treba vyberať. Osobne (a neskromne) si myslím, že to, čo bolo prezentované na festivale, malo vysokú úroveň a kvalitu zodpovedajúcu tradíciám Projektu Istropolitana.

Pane řediteli činohry Slovenského národního divadla, letos jste dovolil řediteli Istropolitany (shodou okolností sám sobě), aby na jevišti Divadla P. O. Hviezdoslava vstoupili vůbec poprvé u příležitosti festivalu se svým představením studentů. Považujeme za velkou čest, že to byli právě naši posluchači s Čičvákovou inscenací Oněgina. Jak jste tento historický okamžik prožil?

Samotný fakt, že existujem, som to prežil. Prechovávam radosť, aj určitý druh namyslenosti, že sa mi podarilo docieľiť, že dekan fakulty a riaditeľ divadla – táto zdvojenosť – má zmysel a navyše v divadle, ktoré riadim, som mal možnosť vidieť nádherné predstavenie Onegina v podaní študentov môjmu srdcu blízkej školy.

Pane děkane, sluší se poděkovat Vám nejen za rozhovor, ale především za všechno, co jste vykonal pro sblížení našich fakult i našich myslí.

Ptal se Miroslav Plešák

MAGNA CHARTA EVROPSKÝCH UNIVERZIT

Bologna 1988

Preamble

Podepsaní rektori evropských univerzit, shromáždění v Boloni u příležitosti devítistého výročí nejstarší univerzity v Evropě, čtyři roky před definitivním zrušením hranic mezi zeměmi Evropského společenství, v očekávání dalekosáhlé spolupráce mezi všemi evropskými národy a v přesvědčení, že občané a státy by si měli víc než kdy jindy uvědomovat úlohu, kterou budou mít univerzity v měnící se a stále více se internacionalizující společnosti, mají za to:

1. že s blížícím se koncem tohoto tisíciletí závisí budoucnost lidstva značně na kulturním, vědeckém a technickém rozvoji; a že ten má svůj základ ve střediscích kultury, vědy a výzkumu, jak je představují skutečné univerzity;
2. že úkol univerzit vzdělávat mladší generace zahrnuje v sobě v dnešním světě i službu společnosti jako celku; a že kulturní, sociální a ekonomická budoucnost společnosti vyžaduje zejména značné investování do permanentního vzdělávání;
3. že univerzity musí poskytnout budoucím generacím vzdělání a odbornou přípravu, která naučí je samé a jejich prostřednictvím i ostatní vážit si mimořádně důležité rovnováhy přírodního prostředí a života samotného. Podepsaní rektori evropských univerzit vyhlásují před všemi státy a před svědomím všech národů základní principy, na nichž musí nyní i v budoucnu spočívat úloha univerzit.

Základní principy

1. Univerzita je autonomní instituce, která žije uvnitř společnosti organizovaných rozdílně podle zeměpisných podmínek a různé historie; produkuje, testuje, hodnotí a předává kulturu prostřednictvím badatelských a výukových aktivit. Aby mohla vyhovět potřebám současného světa, musí být její badání a výuka morálně a intelektuálně nezávislé na jakékoli politické a ekonomické moci.
2. Výuka a badání musí jít na univerzitách ruku v ruce, nemá-li univerzitní výuka pokulhávat za měnícími se potřebami, za požadavky společnosti a za pokrokem v poznacích vědy.
3. Svoboda badání a výuky a výchovy je základním principem univerzitního života; veřejné orgány i univerzity, každý v rámci své kompetence, musí zajistit respektování tohoto základního požadavku. Univerzita odmítá netoleranci a ve vždy otevřená dialogu, a jako taková je ideálním místem setkávání učitelů, schopných předávat své znalosti a doře vybavených pro-

středky k jejich rozvoji bádáním a inovacemi, a řádných studentů, toužících a schopných obohatit se těmito znalostmi.

4. Univerzita je nositelkou evropského humanismu; cílem jejího stálého snažení je univerzální vědění; při naplňování svého poslání překračuje geografické a politické hranice a stvrzuje životně důležitou potřebu, aby odlišné kultury o sobě věděly a navzájem se ovlivňovaly.

Prostředky

Dosažení těchto cílů dodržováním takových principů vyžaduje účinné prostředky, odpovídající současné situaci.

1. Aby se zabezpečila svoboda bádání a výuky, musí prostředky k tomu vhodné být k dispozici všem členům univerzitní komunity.
2. Přijímání učitelů a pravidla pro jejich postavení musí být podřízeny principu, že badání je neoddelitelné od výuky.
3. Každá univerzita musí – podle místních specifických podmínek – zajistit svým studentům základní svobody a nezbytné podmínky pro stálý pokrok poznání.
4. Univerzity, a to zejména univerzity evropské, považují vzájemnou výměnu informací a dokumentace, stejně tak jako rozhojnění společných vědeckých iniciativ, za podstatné prostředky pro stálý pokrok poznání.

Z těchto důvodů univerzity, tak jako v nejrannějších letech své historie, podporují mobilitu učitelů-badatelů a studentů; postupy vedoucí k ekvivalentům, pokud jde o postavení (funkce), tituly, zkoušky (při současném zachování národních diplomů) a udílení stipendií považují za podstatné naplnění svého poslání v podmínkách nynější doby.

Podepsaní rektori jménem svých univerzit podniknou všechno, co je v jejich silách, aby každý stát, jakož i zainteresované nadnárodní organizace směřovaly ve své politické linii k uplatňování zásad této Magny Charty, která je jednoduše vyjádřením autonomní vůle univerzit.

Bologna, 18. září 1988

O Boloňské deklaraci se velmi často hovoří zejména v souvislosti s rozšířením bakalářského studia na evropských univerzitách. Smysl boloňského setkání představitelů evropských vysokých škol však nebyl jen pragmatický. Důkazem je přijatá Magna Charta evropských univerzit, kterou vám jako významný dokument předkládáme.

—red—

Mahenovské jubileum

Před 120 lety, 12. 12. 1882, se narodil spisovatel, dramatik, dramaturg a významný představitel brněnského kulturního života Jiří Mahen, který patří k „patronům“ Janáčkovy akademie múzických umění, a to nejen proto, že jeho portrét vytvořený Eduardem Milénem zdobí slavnostní prorektorský límeček.

***

Ach, dámy a pánové, život je prapodivná historie, a abych se vám přiznal, rozumím jeho hře čím dále tím méně. Tráva, která vyrůstá na hrobech těch, kdož zemřeli před měsícem, je celé vojsko, plné korouhví a kopí k největšímu boji, a je také posledním příkazem nějaké praničemné „introspektivní analýzy“, který je jasný kozímu žaludku, ale nikoliv člověku. Šlo by jenom o to, jak se dostat tomuto novému světu na kloub. Snad by to mohl být zase prapor svaté fantazie, který by vedl přes překážky k vítězství, neboť vím, že to nebude jenom kino, které nám to pomůže vyhrát, nýbrž kino a divadlo, divadlo a cirkus, cirkus a kino, libreta hotová i nehotová, nápady v básních i v próze, megafony a světla, divák vytažený na jeviště a donucený hrát s námi, amfiteátr, kde se uprostřed vynořují a mizí lidé.

Jiří Mahen, 1925/

GAUDEAMUS podeváté, s JAMU poprvé

9. ročník veletrhu pomaturitního vzdělávání Gaudeamus se konal v týdnu od 22.–25.10.2002 v areálu brněnského výstaviště. K těm přibližně 70 vystavovatelům jsme se letos přiřadili poprvé i my. Výzdoba stánku naší školy byla prací studentů scénografie a jevištní technologie DIFA, kteří pod dohledem doc. Kolegara vytvořili vkusnou a přehlednou prezentaci JAMU. Tyto „3 stěny“ se tak staly po dobu veletrhu přístřeškem pro nás, zástupce školy, kteří jsme se snažili obhájit naše barvy v co nejlepším a nejpřesnějším světle.

Vybavení materiály fakult a svými vědomostmi o škole jsme odpovídali na otázky konkrétní, dychtivé i ty poněkud zábavné. Největší úspěch v této kategorii měly slečny s typickým dotazem: „Co bych měla udělat pro to, abych se stala herečkou?“ Schéma dalšího rozhovoru vypadalo přibližně takto: My: „A chodíte do divadla, slečno?“ Slečna: „No, víte, na to já nemám moc času“. My: „A zkoušela jste někdy hrát divadlo?“ Slečna: „Ne.“ My: „A proč si myslíte, že by vás bavilo studovat to čtyři roky?“ Slečna: „No, při-

jde mi to zajímavé, cítím, že by to bylo pro mě to pravé“... Ze zájemců o studia hudebních múz nás asi nejvíc překvapil mladík v černé ocvokované kšiltovce s ostravským přízvukem, který se zajímal o studium zpěvu, protože: „Já bych chtěl zpívat jako Depeche Mode, víte, já jsem se to naučil všechno sám, k tomu jsem nikoho nepotřeboval, ale chtěl bych to ještě vylepšit“...

Cestu k našemu stánku si ale našli i zapálení zájemci o konkrétní obory, které naše fakulty nabízejí, což se projevovalo nejen v četnosti dotazů, které jsme zejména v době dopolední zvládali zodpovídat stěží ve třech, ale také v rozdaných směrnících k přijímacím řízením, kterých jsme spotřebovali přibližně 900 za den, což za 4 dny trvání veletrhu znamená téměř 4000 kusů. Jednotlivé fakulty střídavě zastupovaly obě Jany – vedoucí studijních oddělení fakult, podporované dalšími posilami. Po zhodnocení veletrhu pořádající firmou MP-Soft jsme se dozvěděli konkrétní počet návštěvníků, který byl letos rekordní: 29 000. Jaký účinek bude mít pro nadcházející školní rok a zájemce o studium na JAMU, to ukáže čas.

Petra Měšťanová

Co se skrývá pod zkratkou BCES?

Před necelým rokem se v oblasti vysokého školství objevila a ujala nová zkratka: BCES (Brněnské centrum evropských studií). V čele Správní rady tohoto sdružení stojí prof. Ing. Emanuel Ondráček, Csc., jemuž jsme položili několik otázek:

■ Z jakého podnětu se Brněnské centrum evropských studií zrodilo a co je jeho hlavním cílem?

Zrod BCES v podstatě začíná na konci devadesátých let. V té době se na nejrůznějších oficiálních i neoficiálních úrovních začíná vážněji hovořit o strategii města Brna, jeho silných i slabých stránkách, příležitostech i hrozbách a směrech rozvoje Brna. K tomu jsou zpracovávány a diskutovány SWOT analýzy a studie, organizují se veřejné diskuse o strategii Brna, stáží i jiné zahraniční aktivity. Není podstatné rozebírat podrobněji všechny aktivity města Brna, z nichž několika jsem měl čest se zúčastnit. Podstatné je, že na základě zkušeností vzniklo Brněnské společenství jako neoficiální skupina významných osobností hospodářské, podnikatelské, municipální i politické sféry. Na svých diskusních jednáních zformulovali členové a při jednáních s představiteli města i státu předložili několik strategických záměrů. Vedle záměru představovat a rozvíjet město v duchu hesla: **BRNO – UNIVERZITNÍ MĚSTO** předložili záměr vyjádřený heslem **BRNO – CENTRUM EVROPSKÝCH STUDIÍ**. V říjnu roku 2000 zpracoval kolektiv členů Brněnského společenství pro jednání Řídícího výboru pro vzdělávání v evropských záležitostech v Praze námět, který byl pak projednáván na nejrůznějších úrovních, kde získal obecnou podporu. Proto byl zahájen proces oficiálního vytváření instituce. Byl to proces složitý a náročný a bylo by příliš dlouhé popisovat a rozebírat všechny jeho peripetie. Podstatné je, že 13. června 2002 nabyla účinnosti smlouva o založení Brněnského centra evropských studií jako sdružení JAMU, MU, MZLU, VA, VFU, VUT a Statutárního města Brna podle ust. par. 829 a násl. občanského zákoníku. Tím končí komplikovaný zrod a začíná stejně komplikované naplňování cílů BCES.

A hlavní cíl? Ten vyjádřil v ideové poloze prof. Miroslav Plešák ve vůbec první publikaci vydané v souvislosti se založením BCES. Stručně řečeno: Koordinace a vzájemná spolupráce účastníků BCES při přípravě a uskutečňování vzdělávacích a studijních programů zaměřených na evropské záležitosti; v těchto záležitostech vystupovat a jednat jako celek při zachování prvotní, odborné a organizační odpovědnosti každé vysoké školy za jimi uskutečňované vzdělávací a studijní programy.

■ Jaké kroky ke svému uznání až dosud BCES podniklo?

Uznání vyžaduje v první řadě informovanost. Ta byla zahájena písemnou informací ministrům, poslancům, senátorům, hejtmanovi a dalším osobnostem. Informován byl také vedoucí delegace EU v ČR, velvyslanec Ramiro Cibrian. Jeho zájem byl takový, že navštívil Brno, aby se podrobněji seznámil s BCES a představami vysokých škol prezentovanými jejich představiteli, a účastnil se navazujících diskusí. Brněnskou iniciativu ocenil a podpořil.

Uznání je také vyjádřeno poskytnutím dotace z fondu ministra/ministryně jak na založení BCES v roce 2001, tak na zahájení činnosti BCES.

Je také třeba zmínit příspěvek o BCES a následnou diskusi na brněnské konferenci „Univerzity jako katalyzátor ekonomického rozvoje regionu“ a na prezentacích Jihomoravského kraje v Utrechtu a v Bruselu.

■ BCES otvírá prostor novým formám celoživotního vzdělávání, které však na vysoké umělecké škole – vzhledem k individuálnímu způsobu výuky – nemůže svým rozsahem konkurovat ostatním VŠ. Domníváte se, že v BCES najde i Janáčkovu akademii svou „parketu“?

O tom, že JAMU najde v BCES svou „parketu“, jsem přesvědčen. To vyplývá z celé dosavadní aktivity JAMU nejen při prosazování myšlenky BCES, ale i z iniciativy při rozběhu jeho činnosti. V BCES vůbec nejde o nějakou konkurenci v rozsahu. Jde o prosazování strukturované soustavy vysokých škol jako celku. V této soustavě je JAMU nezastupitelná uměleckým zaměřením. Je to akademie **múzických umění** a má tedy jako ochránkyňu bohyni Múzu. Má také konkurenční výhodu v tom, že jazyk múz je mezinárodní. Jsem přesvědčen, že pokud JAMU bude činnosti v rámci BCES rozvíjet stejně aktivně jako dosud, najde si v BCES ne jednu „parketu“, ale najde si „parkety“ tvořící evropsky uznávané umělecké dílo.

■ Nedávno jste zastupoval BCES při prezentaci Jihomoravského kraje v Utrechtu. S jakými pocity a poznatky jste se vrátil?

Silný a základní pocit je uspokojení nad tím, že jsme společně překonali potíže a BCES založili. Vedle prezentace o Jihomoravském kraji, která musela pokrýt všechny jeho stránky, vedle prezentace Obchodní a hospodářské komory, která pokrývala oblasti podnikatelské a investorské, vedle prezentace o BVV, informující o výstavních a veletržních aktivitách, jsem mohl jako klíčovou silnou stránku Jihomoravského kraje uvést soustavu brněnských univerzit, které v rámci BCES a v evropských záležitostech tvoří celek s řadou výjimečností nejen v ČR.

Poznatků je více, ten hlavní je jeden. Pokračovat!

— Prof. Ondráček uvádí diskusi zástupců brněnských vysokých škol s velvyslancem EU Ramírem Cibrianem.

Program SOCRATES-ERASMUS

Informace ze zahraničního referátu rektorátu JAMU

V říjnu 2002 vyjel v rámci programu Socrates – Erasmus milionty student na studijní stáž do zahraničí. Programu se od r. 1997 účastnilo více než 1800 vysokých škol ve 30 zemích Evropy. Během pěti let účastí České republiky využilo možnosti zahraničních stáží více než 6 500 českých studentů. Informace o programu je možné najít na adrese: <http://www.socrates.cz/>.

Zahraněčí referát JAMU vypracoval na podzim 2002 závěrečnou zprávu o mobilitě studentů a učitelů v akademickém roce 2001/2002, kterou vyžadovala Národní agentura Socrates-Erasmus Praha. Za JAMU se zúčastnilo zahraničních výměn celkem 13 vyučujících, z toho 4 z Divadelní fakulty. Na tyto mobility bylo z prostředků grantu z Bruselu vynaloženo celkem 1 950 EUR, MŠMT přispělo částkou 4 550 EUR, celkem tedy grant pro mobilitu učitelů činil 6 500 EUR. Přitom obě fakulty rovněž přispívaly ze svých finančních zdrojů na tyto mobility.

JAMU dosáhlo v akademickém roce 2001/2002 celkem 72,2% plnění plánovaného počtu učitelů a studentů, což je oproti minulému akademickému roku o 0,5% více.

Mobilitu studentů v akademickém roce 2001/2002 se zúčastnilo celkem 17 studentů, z toho 4 z Divadelní fakulty. Na mobilitu studentů bylo vynaloženo celkem 56 570 EUR, z toho 12 368 z Evropské unie a z MŠMT 44 202 EUR. Bylo dosaženo plnění plánovaného počtu mobility na 82%, i zde je nárůst oproti minulému akademickému roku o 6,1%.

V závěrečných zprávách bylo kromě otázek týkajících se organizace mobility hodnoceno i to, zda studenti nemají problémy s uznáváním studia absolvovaného v zahraničí. Aby se zabránilo těmto problémům, které na některých vysokých školách narůstají, doporučuje Národní agentura Socrates, aby formuláře „learning agreement“ a „transcript of records“, na kterých se sjednává náplň studia v zahraničí a potvrzuje absolvované studium, byly před odjezdem a znovu po příjezdu konzultovány s prodávákem pro studijní záležitosti.

V akademickém roce 2002/2003 vyjelo k 30. 10. 2002 celkem 15 studentů a 2 učitelé.

Studentům bylo k tomuto datu vyplaceno 24 280 EUR, profesorům 1000.– EUR.

Co nového nás v programu Socrates-Erasmus čeká? Od akademického roku 2003/2004 reforma mobilních aktivit pro-

gram, která spočívá zejména v jejich decentralizaci. Dále byl zrušen institucionální kontrakt, místo něhož bude vstup do programu povolen institucím, kterým Evropská komise programu udělí na základě žádosti tzv. Erasmus University Charter, opravňující instituci k účasti na programu Erasmus. Bilaterální dohody bude VŠ předkládat Národní agentura Socrates v novém termínu, tj. do 15. 3. 2003. Přitom je možno operativně uzavírat bilaterální dohody i v průběhu akademického roku. Cílem by mělo být naplnění počtu plánovaných studentských a učitelůvých mobilit. V rámci ECTS (Evropského kreditního systému) bude koncem roku 2003 možné zavádět ECTS do oblasti celoživotního vzdělávání. Pro zavedení instituce v rámci ECTS, mezi které patří i JAMU, je možné žádat v listopadu 2003 osvědčení, tzv. Quality label. K udělení osvědčení jsou zatím potřebná:

- všeobecná kritéria – zpracování informačních balíčků,
- zveřejnění na webových stránkách,
- prokázání, že uznání zahraničního studia je usnadněno správným používáním formulářů „learning agreement“ a „transcript of records“. Osvědčení bude platit tři roky.

K aktivitám programu Socrates-Erasmus patří i nadále studentské a učitelské mobility, projekty zaměřené na rozvoj osnov, intenzivní programy a tematické sítě.

JAMU má na akademický rok 2002/2003 uzavřeny bilaterální dohody s celkem 18 partnerskými školami, z nichž čtyři jsou holandské, osm německých, 2 anglické, 2 rakouské, 1 finská a 1 švédská. Intenzivní projekty jsou uzavřeny na projekty „Erasmus Chamber Orchestra, Erasmus Brass Ensemble, Church Organ, International Theatre Lab“.

JAMU rovněž podala k 1. 11. 2002 kanceláři programu Socrates do Bruselu přihlášku o udělení Erasmus University Charter na akademické roky 2003/2004-2006/2007. Přihláška se skládala z pěti částí, z nichž nejdůležitější byla část, věnovaná popisu současné situace mezinárodní spolupráce JAMU v kontextu současného národního, mezinárodního a evropského vývoje. Byly zde uvedeny cíle a priority pro uvedená léta se zaměřením na aktivity v programu Socrates. JAMU musela také uvést, jakým způsobem zajistí vysokou kvalitu v mobilitách studentů a učitelů v projektech spolupráce programu.

Při podávání přihlášky Erasmus University Charter jsme se zaměřili na:

- inovaci a vývoj výuky a výzkumu na JAMU,
- další vývoj plánu evropské a mezinárodní spolupráce v mobilitách, učebních plánech a sítích,

- kvalitu a evaluaci,
- opatření na zajištění úplného uznávání studia,
- rozšiřování užívání cizích jazyků ve výuce a výzkumu,
- realizaci boloňského procesu.

Poslední část žádosti se týkala otázek organizace mobility, kde byla zdůrazněna m.j. i pomoc přijíždějícím studentům při ubytování, zajištění jazykových kurzů a poskytnutí porady, užítí ECTS kreditů a předepsaných formulářů „learning agreement a transcript of records“. Důraz byl kladen i na podporu mobilit učitelů např. další finanční podporou instituce – pomoc učitelům s cestovními doklady a ubytováním, jakož i na výuku postižených studentů (se sluchovým, vizuálním a jiným postižením).

Přijetí žádosti JAMU bylo kanceláří programu Socrates-Erasmus potvrzeno. Do konce ledna 2003 bude probíhat proces vyhodnocování, poté se JAMU dozví výsledek.

K 1. 11. 2002 byla zahraničním referátem JAMU vypracována závěrečná zpráva programu Socrates/Erasmus za rok 2001/2002 pro bruselskou kancelář Socrates, která byla rozdělena do několika částí.

Bylo provedeno vyúčtování částky 5635 EUR, určené na podporu mobilit a částky 3 500 EUR na Evropský kreditní systém.

JAMU obdržela z bruselské kanceláře programu Socrates-Erasmus novou smlouvu na akademický rok 2002/2003, která má podpořit celkem 21 výjezdů učitelů a 163 tzv. „studento-měsíců“ na celkem osmnáct partnerských vysokých škol. JAMU byla zatím přidělena finanční záloha z Bruselu ve výši 70% na učitelské a studentské mobility tohoto akademického roku ve výši 12.306.- EUR. Z MŠMT jsme k 20.11.2002 obdrželi 766 000 Kč.

Na tento akademický rok má JAMU rovněž přislíbenou částku 4.900 EUR na podporu studentských a učitelůvých mobilit.

Všechny vysoké školy budou od tohoto akademického roku povinny umístit na internetu závěrečné zprávy studentů ze studijních pobytů. Zahraniční referát t.č. zpracovává ze zpráv studentů z minulých let, ve spolupráci se současnými studenty v zahraničí a na základě dat stanovených Národní agenturou Socrates, databanku pro tyto zprávy. Databanka by měla sloužit i novým studentům k širší orientaci ve výuce na partnerské škole a možnostech ubytování, stravování, cenových relacích a kulturních aktivitách v dané zemi. Měla by také poskytnout studentům informace, kterých je zapotřebí před výjezdem (víza, pojištění, aj.).

Marie Káňová

EX ...

z vysokoškolských časopisů

Counterpoint Music from North Texas Spring 2002

Překračujeme hranice

Karen Lim

Hudební fakulta University of North Texas pěstuje velmi dobré vztahy s partnerským městem Brnem v České republice

/Zkrácený výťah z článku z časopisu „Counterpoint Music from North Texas, jaro 2002/

Již déle než desetiletí je prof. Dr. Thomas Sovik koordinátorem kulturní výměny mezi Hudební fakultou University of North Texas (UNT) a Janáčkovou akademií múzických umění v České republice.

Prof. Sovik se poprvé zapojil do spolupráce v roce 1996, když Dallas hledal partnerské město v České republice. Protože Praha už měla své partnerské město v Chicagu, vyhlédl si Dallas druhé největší město v České republice – Brno, město se 400 000 obyvateli, v němž sídlí Janáčkova akademie múzických umění. Bylo ideálním řešením vybrat prof. Sovika – zástupce ředitele dallaské komise pro partnerská města i s ohledem na jeho velmi dobré kontakty s Českou historickou společností v Dallasu – jako vedoucího první skupiny 95 lidí, která měla navázat sesterské kontakty.

Prof. Sovik uvádí, že když přišel poprvé na brněnskou JAMU nabídnout spolupráci s Hudební fakultou University of North Texas, která byla také druhou největší školou ve Spojených státech, byla nabídka pro Janáčkovu akademii múzických umění lákavá. Prof. Sovik se vrátil do Dentonu se zprávou pro děkana S. Farishe, že byla domluvena spolupráce s univerzitou JAMU. Prof. Farish se připojil k výjezdu, během kterého také vystoupil na několika koncertech v Brně. Tento výjezd byl první oficiální návštěvou Brna. Spolupráce byla podepsána zástupcem ředitele B. Brownelem při jeho návštěvě Brna a vyústila v celkem devatenáct výjezdů během minulých 12 let, při kterých poskytla členům Hudební fakulty UNT prof. J. Jeffersové, E. Nestlerovi, D. Petersovi, J. Robertso-

vi a dalším příležitost uskutečnit přednášky, vystoupit na koncertech a uspořádat mistrovské kurzy pro studenty JAMU.

Pro děkana Dr. Thomase Clarka to byla v minulém roce již jeho pátá návštěva. „Hlavním důvodem mě návštěvy bylo řídit provedení dvou mých skladeb na koncertě... pro profesionální koncertní řadu, která se konala v Českém rádiu,“ řekl Clark, který také vyučoval na JAMU a uvedl přednášky o americké hudbě, hlavně však o činnosti skladatelů UNT na počátku nového tisíciletí.

„Během těchto našich výjezdů mohli studenti JAMU z našich recitálů poznat, co na fakultě hudby UNT děláme,“ řekl prof. Clark.

Prof. Sovik zase konstatoval, že „kromě těchto představení mají i studenti UNT příležitost setkat se s českými studenty a vzájemně si porovnávat úroveň hry. Nejenže naši studenti mají příležitost hovořit s českými studenty, ale je jim dána i možnost strávit výukový den na JAMU,“ a dodal, že tato příležitost spolupráce se studenty

JAMU umožnila výrazně obohatit vzájemné vztahy mezi americkými a českými studenty.

Není to však jenom práce a žádná zábava. „Jedna třetina času je věnována návštěvě kulturních událostí, ale i hradů, zámků a podzemních jeskyní na jihu Moravy,“ řekl Sovik.

Studentka UNT Amanda Gaugeroová, která navštívila Brno dvakrát, prohlásila, že se původně zúčastnila výletu hlavně proto, že ráda cestuje. Ale poté si zamilovala i bohatou kulturu. „Ve vinném sklípku jsem slyšela tradiční českou hudbu, čeští studenti zpívali s námi a tancovali. Bylo to pro nás velmi podnětné, že tradiční hudba a tanec se předávají na další generaci. Bylo působivé vidět, že i mladí lidé stále udržují tradice a národní odkaz ve velké vážnosti.“

Brněnský rodák Vilém Spilka, jeden ze tří studentů JAMU, který přišel studovat na UNT, věří, že kulturní výměna je cenná. „Z mého hlediska je velmi důležité rozvíjet příležitosti pro srovnání životního stylu a mentality obou národů. Většinou to obohacuje obě strany.“

Když byl prof. Sovik dotázán, co ho motivuje k převzetí zodpovědnosti nad vedením těchto výjezdů, odpověděl: „Snahou těchto Sovikových dobrodružných výjezdů je poskytnout americkým studentům příležitost odvážit se do zahraničí a ověřit si, co to znamená být zahraničním studentem v jiné zemi, kde ne každý mluví anglicky a kde se postupuje jinak než ve Spojených státech. Je to zkušenost, která rozšiřuje obzory a mění perspektivy studentů na celý život – proto se tomu věnuji.“

Výběr z článku a překlad Marie Káňové

Crossing Borders

by Karen Lim

The College of Music fosters a strong relationship with sister city Brno in the Czech Republic

Winter at the Janáček Academy of Music and the Performing Arts